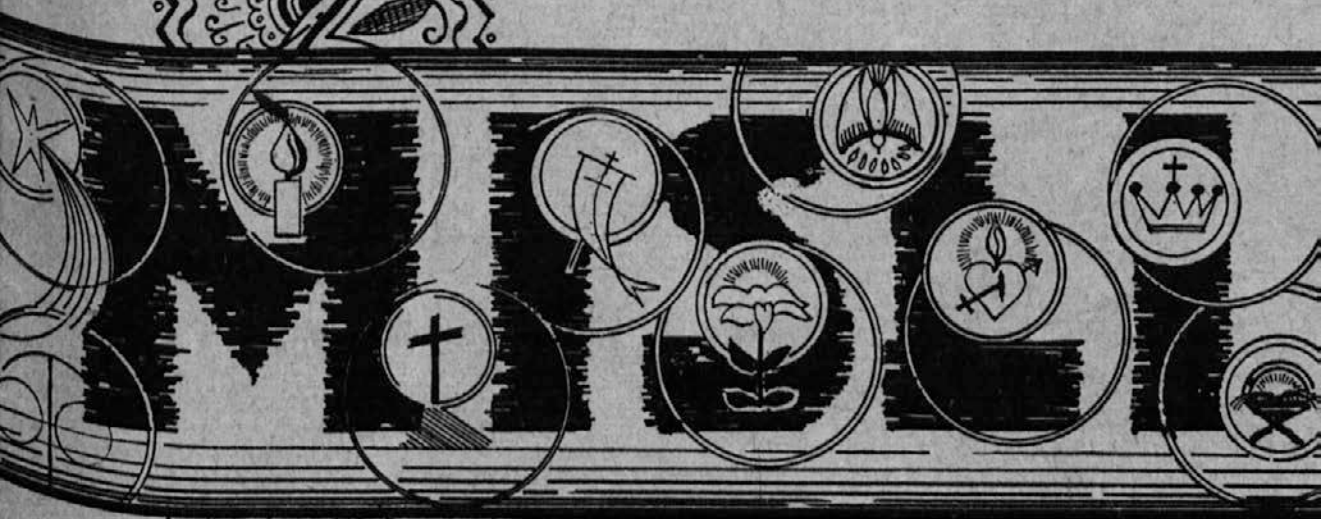

SLIKA TRPEČEGA KRISTUSA IZ 16. STOLETJA.
ORIGINAL CENIJO NA MILIJON DOLARJEV.

LETO VIII

Štev. 3 Marec 1959

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za versko
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

★

Naročnina £ 1-0-0
letno se
plačuje vnaprej

★

Naslov: MISLI
66 Gordon St.,
Paddington, N.S.W.

★

Registered at the G.P.O.
Sydney, for transmission by
post as a periodical.

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
Fredbert St., Leichhardt,
Sydney. Tel. WB 1758

KOLENDAR

Marec — Susec

- ★ 1 N Tretja Postna
- 2 P Simpličij
- 3 T Kunigunda
- 4 S Kazimir
- 5 C Hadrijan
- 6 P Felicita
- 7 S Tomaz Akvin.
- ★ 8 N Četrta Postna
- 9 P Franciska
- 10 T 40 mucencev
- 11 S Konstantin
- 12 C Gregor Veliki
- 13 P Kristina
- 14 S Matilda
- ★ 15 N Tiha nedelja
- 16 P Hilarij i. Tacijan
- 17 T Patricij
- 18 S Ciril Jeruz.
- 19 C Jozef, zen. D. Mar.ije
- 20 P Zalostna M.B.
- 21 S Benedikt
- ★ 22 N Cvetna
- 23 P Viktorijan
- 24 T Gabriel
- 25 S Oznanjenje
- 26 C Veliki četrtek
- 27 P Veliki petek
- 28 S Velika sobota
- ★ 29 N Velika noc
- 30 P Janez Klimak
- 31 T Modest

ZA NAPREDEK LISTA "MISLI"

Kdor ne napreduje, nazaduje.

MISLI so začele izhajati pred
8 leti zgolj tipkane.

Po dveh letih so se pojavile
tiskane na 4 straneh. Kmalu so
se razširile na 8 strani in več.

Potem so opustile trgovske og-
lase, da je več branja.

Z osmim letom so se preoblekle
v revijo s platnicami. Take ima-
te zdaj pred seboj.

Število strani bo odvisno od
plačujočih naročnikov in daro-
valcev v tiskovni SKLAD.

MISLI želijo še napredovati.
Sama želja ni dovolj. Pomagajte!
Urednik in upravnik dela brez-
plačno, tiskarna in drugo pa sta-
ne denar.

★

PRAVILA za NAROČNIKE

1. Naročnina MISLI je en funt na leto in se plačuje v začetku
leta vnaprej.

2. Ko ti naročnina poteče in molčiš na pismeno opozrilo uprave,
se ne smeš čuditi, ako ti list neha prihajati.

3. Ko se preseliš, ne pozabi TAKOJ poslati upravi novi naslov.

4. Če kak mesec lista ne dobiš, pa ti naročnina še ni potekla,
sporoči upravi. Morda je krivda na pošti. Se bo popravilo.

5. Priporočaj list drugim in skušaj dobiti novih naročnikov.

6. Dopisuj! Sporočaj novice iz svojega kraja,

7. Navadi se plačevati naročnino po pošti. Ne odlašaj, češ da
boš osebno dal. Tako se zavlačuje brez konca.

8. Po najboljših močeh priloži za tiskovni SKLAD.

ČE SE PRESELITE, sporočite:

Prejinski naslov .....

Sedanji naslov .....

Ime in priimek .....

LETO VIII.

MAREC 1959.

ŠTEV. 3.

KOMUNISTI IN ANTI-KOMUNISTI

KOMUNISTI SE DOBRO ZAVEDAJO, da je še vedno več ko polovica sveta zoper komunizem. Zavedajo se, da je med nasprotniki komunizma lepo število takih, ki so "pozitivni anti-komunisti". Ti se ne zadovoljijo s tem, da bi samo na tihem obsojali komunizem. Govore in pišejo, da je treba komunizem z dejanji spraviti s sveta.

Komunisti to vedo, pa se ne boje vsake grožnje, tudi ne vsakega orožja, s katerim jim žugajo mnogi "pozitivni anti-komunisti". Mirno nadaljujejo svoje komunistično delo in so prepričani, da bodo prej ali slej podjarmili komunizmu še vsi ostali svet.

Premnogi anti-komunisti, na žalost, se nočejo okleniti pravih sredstev za odpravo komunizma. Komunisti to vedo, zato se teh anti-komunistov ne boje.

Nova vojna je potrebna, pravijo mnogi anti-komunisti. Atomske bombe, vodikove bombe... z eno besedo: več modernega bojnega orožja! Komunisti odgovarjajo: Le po nas! Imamo vse tisto in tako. Najbrž več kot vi!

Diplomacijo prav rabiti, pravijo drugi anti-komunisti. Le na dan z njo, odgovarjajo komunisti. Tudi mi znamo biti diplomati, pa še kakšni!

Za demokracijo vzgajajmo svet, slišimo iz vrst anti-komunistov. Ta bo sama od sebe zatrla komunizem. Prav, odgovarjajo komunisti. Mi tudi zaupamo v demokracijo. Povsod jo imamo. "Ljudsko" celo! S pomočjo naše demokracije nam komunizem gre v cvetje.

Tehniko gojimo, naglašajo mnogi anti-komunisti. Tehnika danes vlada svet. Prav, prihaja odgovor izza "zaves", le gojite jo. Dohiteli nas ne boste.

Več politične zavednosti! Tudi s tem se komunisti strinjajo. Kdo se bolj žene za politično vzgojo kot komunisti, ki so iznašli "poklic" političnih komisarjev?

Produkcijo pospešujmo! Delimo dobrine produkcije s tistimi deželami, ki nimajo, da jih pridobimo zase. Tako ne bodo dostopni komunistični propagandi. Velja, odgovarjajo komunisti. Dajte jim, kolikor se vam zdi prav, mi bomo dali dvakrat toliko.

In tako dalje... Komunisti vedo, da se jim vsega tega ni bati, dokler...

... dokler se anti-komunistični svet ne zave, da je samo eno polje, kjer komunisti ne morejo tekrovati z anti-komunisti: Bog, vera vanj in življenje po božjih zapovedih!

Bog, vera v Boga in življenje po božjih zapovedih — to je edino, česar komunisti ne morejo postaviti zoper anti-komunizem. Tega nimajo. To je edino, česar se resno boje, zato na vse načine preganjajo Boga in življenje po veri. Anti-komunistom brez vere v Boga — se rogajo.

Pa imamo na žalost tudi med seboj v slovenski emigraciji "hude anti-komuniste", ki grme zoper komunizem in mu napovedujejo boj. Bog, vera vanj in življenje po zapovedih božjih jim je pa prav tako odveč kot — komunistom.

Komunisti to dobro vedo, zato se te pasme anti-komunistov kaj malo boje. Nasprotno: smatrajo jih za svoje tihe zaveznike, ki bodo vsaj ob svojem času jako prav prišli. Ne povedo tega na glas, v dnu srca so jih veseli, saj potrebujejo tudi na tej strani "zaves" čim večje število — koristnih budal.

"FILM SUNDAY" - filmska nedelja

P. B. A.

Podpiraj dobre filme!

V KOLEDARČKU TAKO NEDELJO zastoj iščete. Če ste pa sledili oznanilo v cerkvi, kamor zahajate k nedeljski maši, "filmske nedelje" niste mogli zgrešiti. Še manj, če ste poslušali tudi pridigo tisto nedeljo, ki je dobila ime "filmska".

Nov način vsakdanjega življenja prinaša s seboj nove ustanove in tako je prišla v veljavo tudi te vrste nedelja. Razne škofije same določijo, kdaj naj se ta nedelja obhaja. Sydneyska nadškofija jo je imela na zadnjo nedeljo v januarju.

FILM. — Na kratko je pod to besedo razumeti kino movies) in TV — televizijo. Tudi naši ljudje, zlasti mladi, radi hodite v kino, pa tudi do televizije zmerom laže pridete v raznih hišah.

Iz skušnje veste, da v kinu lahko vidite prav čedne reči, pa tudi prav nečedne. Isto velja o televiziji. Oboje je postalo nekaj tako vsakdanjega, da je že kar doberšen kos našega življenja. Oboje spada med moderne iznajdbe, ki so vsega občudovanja vredne. Oboje ima za ljudi veliko privlačnost in tako bo ostalo tudi nadalje.

Film — dvorezen meč

Na žalost pa človek lahko zlorabi tudi najboljše in največkratnejšo iznajdbo. Brevestni kramarji, ki jim gre samo za to, da si kopičijo bogastvo, se polasčajo filma za slabe in grde reči. Državna postavodaja v svobodnih deželah samo do neke meje nadzira filme, zadnjo besedo pri stvari najrajši prepušča javnosti. Če ljudje brez izbire in premisleka drviyo v kino k raznim umazanim filmom, plačujejo vstopnice in uživajo umazanost na platnu, si izdelovalci filmov upajo več in več — vsakdo pa ve, da človek ne pozabi kar tako, kar je gledal v kinu. Vpliv slik gre z njim v vsakdanje življenje.

Vsi dostojni ljudje, zlasti pa katoličani, morajo čutiti v sebi odgovornost za dostojnost filmov, ki jih hodijo gledat. Na to odgovornost opozarja "filmska nedelja" s tem, da se z vseh prižnic po cerkvah govori o dejstvu, da so filmi dvorezen meč — dobri in slabi, včasih zelo dobri, pa prav tako tudi zelo slabi.

Če zahajaš k umazanim filmom — to so taki, ki povečujejo razbrzdano spolnost in razne druge zločine — ne škoduješ le sebi, pomagaš kramarjem, da dobijo pogum za izdelavo še nadaljnjih podobnih filmov in tako zmerom več gledalcev pohujšujejo. Tvoja odgovornost torej ni le za tvoj greh, ampak za grehe vseh, ki take filme vzdržujejo.

Filmska nedelja pa ni samo svarila pred zločinskimi filmi. Prav tako je poudarila dolžnost vseh dostojnih ljudi, da podpro dobre filme, ki jih razne filmske družbe oglašajo. Od časa do časa se kažejo v mnogih kinih zelo dobri filmi — ljudi pa ni! Seveda v izgubo ne bo šel nihče izdelovat filmov, ki jih svet ne mara. In to jasno kaže, da ni dovolj kritizirati slabe filme, prav tako važno je — podpirati dobre. Ljudje, ki zahajajo v kino, odločujejo, kaj se bo kazalo in kaj se ne bo.

Kdor precej redno zahaja v kino, bo kmalu iz lastne izkušnje vedel, kateri kino kaže filme, ki jih dostojen človek ne sme gledati. Prav tako bo kmalu spoznal, kje se po večini kažejo dostojni, poučni, pa obenem zabavni filmi — tja bo hodil.

Za poedine filme, ki se na novo pojavijo na oglasnih deskah, pa lahko poizveš iz ocen v časopisih, kakšni so. Če čutiš v sebi katoliško vest, boš zmerom lahko dognal iz objav v cerkvenih tednikih — v N.S.W. na primer iz tednika "The Catholic Weekly" — kateri film je za kaj in kateri je zanič. Teh navodil se boš držal. Seveda, če ne čutiš v sebi vesti in z njo odgovornosti zase in za druge, ti "filmska nedelja" ne bo pomenila nič. Prav tako ti ne bo pomenil nič — ta članek, ki ga (morda) bereš ta hip.

"Ne razumem angleščine".

"Kaj, jaz naj berem The Catholic Weekly in druge take tednike? Ko pa nič ne razumem..." Že kar slišim ta ugovor. Toliko je vreden kot izgovor tistih, ki ne hodijo k maši ob nedeljah, ker "ne razumejo angleščine..." Kakor da je maša — angleška...

Čudno! V kinu je tudi vse angleško, zakaj in čemu se pa tam ne držiš proč?

"Poleg zabave, ki jo imam, se učim v kinu tudi jezika..." odgovarjaš.

Sam na sebi je ta odgovor kar pameten. Da bi le ne rabil tega izgovora samo takrat, kadar služi tvojemu nagnjenju in zabavoželjnosti. Pamet bi ti povedala, da se učiš jezika tudi z branjem in celo — s poslušanjem pridig! Torej malo misli, preden kaj zineš.

No, saj zato so tu MISLI, da ob njih vsi skupaj skušamo malo več misliti...

"HOČETE CIGARETO?"

P. B. A.

ZAPEL JE TELEFON IN NEZNAN MOŠKI glas mi je povedal po angleško:

"V špitalu princa Edvarda, tretji oddelek, soba devet, postelja dvanajst, leži vaš rojak Janez Kislica, morda bi se mu dobro zdelo, če ga obiščete."

"Hvala za sporočilo, kdo pa govori?"

"O, to ni važno. Nič me ne poznate, jaz pa vas ne. Samo toliko sem poizvedel, da je Kislica Slovenec, vi pa tudi. Dvakrat dve je štiri, pa sem vas poklical. Pa nič ne zamerite."

že ga ni bilo več.

Odpravil sem se v špital in res našel tam Kislico ter se mu predstavil. Nič nisva vedela drug za drugega, pa sva kmalu postala prijatelja. Bil je že iz nevarnosti, zato sem skušal kaj več zvedeti o človeku, ki me je klical po telefonu. Ali Kislica kaj ve o njem?

Pomisli je. Kdo ga prihaja obiskat? Nihče od rojakov. Nima znancev tod, poslali so ga bili sem z dežele, od daleč. Pred dnevi se je ustavil pri njem tujec in ga nagovoril:

"Would you like a cigarette?"

"To sem razumel", je pravil Kislica, in sem sprejel cigarete, bilo jih je namreč več ko ena. Kar je še vprašal ali pravil nisem mogel razumeti, pa sva se samo smejala. Odšel je in se ni vrnil."

"Ali je obstal samo pri vas?"

"O ne, pri vseh bolnikih se je ustavljal in z nekaterimi kar dolgo kramljal. To sem že prej opazil, da prihajajo taki obiski nekako po enkrat na teden, pa se nisem zmenil zanje. Ko sem čutil, da se misli ustaviti pri meni, sem se delal, da spim. Pa je šel naprej."

Bolniška strežnica mi je razložila:

"To so možje iz družbe sv. Vincencija Pavelskega. To je ustanova, ki pomaga siromakom na zelo različne načine: Saint Vincent de Paul Society je njeno uradno ime. Člani te družbe so vsakovrstni ljudje, ki imajo poleg drugega tudi to nalogo, da od časa obiskujejo bolnike po špitalih. Z nekaterimi samo nekoliko poklepetajo, drugim skušajo pomagati, kakor nanese potreba. V vašem primeru je bilo pač najbolj na mestu, da je bolnika seznanil s človekom njegove narodnosti. Našel je vas in vas poklical."

Pokimal sem, da je napravil dobro delo.

Potem sem se bolj pozanimal za te Vincencijeve in kmalu dognal, da je eden njihovih uradov prav blizu mojega stanovanja. Oglasil sem se pri njih in so mi pravili:

"Seveda! Obiskovanje bolnikov po špitalih je

zmerom na našem programu. Vsako nedeljo dopoldne gremo Vincencijevci, kolikor od nas si more vzeti nekaj ur časa, po raznih špitalih. Razdelimo si sobe in postelje, pa pobaramo bolnike, s čim jim lahko pomagamo. Največkrat izmenjamo samo nekaj besed tolažbe ali kaj takega, ker po večeni imajo bolniki svoje ljudi, ki jim lajšajo dolgčas in skrbi. Najdemo pa tudi dosti takih, ki nimajo nikogar svojih. Damo jim cigaret, sadja, dobrega čtiva in kaj takega. Ponudimo jim, da jim uredimo zadeve z uradi, zlasti z uradi za socialno pomoč, pomagamo jim najti sorodnike ali znance, včasih samo rojake, če so novi priseljenci, in sploh jim gremo na roke. Navadno nič ne vprašamo, kakšne vere je kdo. Če pa nanese pogovor na to, jim tudi v verskem pogledu kaj svetujemo. No in — tako, vidite, skušamo kaj človekoljubnega napraviti."

"Zelo lepo, zelo lepo. Ali vodite o tem kakšen zapisnik?"

"O, tudi to", je rekel uradnik in odprl knjigo.

"Tu je zapisano samo, kar smo lani naredili iz našega urada. Seznanili smo se z 1,450 bolniki. Razdelili smo 760 listov in knjig in nič koliko cigaret. Izpolnili smo veliko število prošenj za socialno pomoč, napisali zanje ogromno pisem in še kaj takega. Vsega skupaj, smo zanje uredili 2,388 raznih zadevščin. To je že nekaj, kajne?"

"Da, veliko dobrega je v tem. Kdo pa plača za to delo?"

"Vse delo je za Bog povrni. Tudi kar razdelimo med bolnike in dostikrat tudi med njihove družine, če so v stiskah zaradi bolezni očeta ali matere, je vse dar dobrih ljudi. Saj ste videli po cerkvah, da imajo pri vratih nastavljeno 'Poor Box' — nabiralnik za uboge. Tisti denar dobi Družba sv. Vincencija Pavelskega in vse porabimo za svoje dobrotelje. Če je med vašimi slovenskimi ljudmi kdo, ki ne ve, kam bi s časom takole ob nedeljah ali tudi druge dni, pošljite ga k nam, mu bomo pokazali, kako svoj prosti čas lahko jako dobro uporabi v čast Bogu in korist bližnjemu."

PRIDITE, MOLIMO!

Razen na 1. postno nedeljo, ko bo romanje v Katoombo, bomo molili križev pot vsako nedeljo do velike noči ob 4. pop. v St. Francis cerkvi, Paddington.

Vsi najlepše vabljeni!

★ No, pa začnimo danes pri krstih! V družinici Ferdinanda Schmerc in Patricije Barbare Cumberlege smo v Fawknerju dne 18. januarja krstili Rijo Patricijo. Iz Yea sta prinesla h krstu v Melbourne Ludvik Martin in Marija r. Marsetič: punčko smo krstili dne 1. februarja v cerkvi sv. Jakoba (North Richmond) na ime Florijana Veronika. Dne 2. februarja pa je bil krst v Hawthornu: družina Franca Šuštaršiča in Angele r. Manfredi je dobila prvo-rojenko Alexandro Marijo. Dne 14. februarja pa zopet v Hawthornu: Vivijana Kira je zajokala v družini Riharda Nemeč in Ladislave r. Vegi. — Torej tokrat same punčke. Le v Adelaidi je zajokal en fantek: Branko Milan ga bodo klicali starši, Stanko Benigar in Francka r. Maglica. Krstili smo ga dne 25. januarja v cerkvi Srca Jezusovega, Hindmarsh. Družina Romana Zrima in Marte r. Kosec, ki je ena novejših ter se je naselila v Whyalli, S.A., pa je za spremembo dobila punčko. Ime: Marija Magdalena. Vsem skupaj naše čestitke!

★ Kaj pa poroke? Dne 17. januarja je Anton Penko (doma iz Palčjega, župnija Trnje) popeljal pred oltar cerkvice Vseh svetnikov v Fitzroyu Marijo Sedmak (doma iz Zagorja, Slov. Primorje). Isti dan se je odločil za tak korak Matevž Kokelj (iz Laz, župnija Novaki na Krašu), ki je v cerkvi sv. Ignacija v Richmondu rekel "da!" Emi Sluga (doma iz Rodika). Dne 31. januarja je bila poroka v cerkvi, kjer imam slovensko mašo: vzela sta se Ivan Hrvat in (iz Trpčan, župnija Podgraje) ter Slavica Ladovac (iz Dolnje vasi na Hrvaškem). Dne 7 februarja sta si v cerkvi Brezmadežne v Hawthornu obljubila zvestobo Svetko Krismančič (iz Bazovice pri Trstu) ter Štefanija Lukeč (zagrebška Slovenka). In isti dan je bila v kapelici stolne hiše poroka Marijana Oppelta in Marije Rudež (oba sta doma iz Trsta). — Dan 14. februarja pa beleži kar dvojno poroko v cerkvi Brezmadežne v Ascot Vale: Sestri Šabec sta dva postavna zagorska slovenska fanta pripeljala pred oltar. Boža je stala ob Francu Česniku, Emilija pa ob Antonu Vadnjalu. — Vsem parom: Obilo sreče in božjega blagoslova!

★ V Južni Avstraliji sem zvedel za tri novoporočne pare, katere je pred Bogom združil tamkajšnji

hrvaški kaplan Fr. Mihalič. Dne 27. decembra sta se poročila Ivan Željko in Katarina Sterle, ter Andrej Pregelj in Frančiška Vonta. Dne 10. januarja pa je Alojzij Penko popeljal pred oltar Urbančičevo (? — Upam, da sem vsaj priimek pravilno prebral, imena pa pri najboljši volji ne znam razvozljati iz svojih zapiskov. Presnete čačke!)

Presenečen sem bil nad novico, ki jo je neznanzi Cvetko Kovač napisal v "Mislih" iz St. Albansa: Zitterschlagerev Marko je 3. januarja stopil pred oltar s svojo izvoljenko! Nisem si mislil, da mi bodo kdaj "Misli" med viktorijskimi novicami povedale kaj novega. Obilo sreče, Marko, saj za poroko velja voščilo menda tudi še po osmini!

★ Za marsikoga pa bo verjetno presenečenje, ko bodo odkrili poroko Marijana Oppelta in Marije Rudež. Malokdaj se zgodi, da se vzameta predsednik in tajnica kake organizacije (op: verjetno ima predsednik tajnice dovolj na sejah, tajnica pa predsednikovih ukazov!), a pri nas v Melbourne se je zgodilo. In tako tajno, da do večera pred poroko niti poročni prič (Srečko Košir in Maks Hartman, oba v odboru SKM nista vedeli, kaj se kuha. Šele zvečer po seji ju je Marijan povabil za drugi dan, imena neveste pa menda nista zvedela do takrat, ko je Marija prispela z avtom k stolnici. Tudi naš fotograf je šele pri cerkvi ostrmel nad postavnim parom. Marijan in Marija sta jo res prav "po francosko" mahnila v zakon. Ko bi odborniki vedeli, bi ju verjetno ne gledali tako grdo, ker sta petkovo sejo zamudila za celo uro. Vsi skupaj jima kličemo: Obilo sreče v skupnem življenju — ter tudi v nesebičnem skupnem delu za slovenske izseljence!

★ Zdaj so bile vesele na vrsti — poročati pa moram tudi žalostno novico: zopet smo izgubili enega iz naše srede in naše pokopališče ima en grob več. Pokojni Avgust Prinčič je bil rojen v Kozani (Slov. Primorje) dne 18. avgusta 1918 ter je prispel v Avstralijo na "Toscani" dne 10. februarja 1954. Po poklicu je bil krojač. Miren in pošten kot je bil, je bil poznan in priljubljen zlasti med primorskimi rojaki. Redno je hodil k slovenski maši in zakramentom. V Richmondu je živel v lastni hišici. Dne 28. januarja je bil v mestu, kjer

ga je v križišču podrl avto. V bolnišnici so ga skušali ohraniti pri življenju, a poškodbe na glavi so bile prehude. Umrli je previden s poslednjim zakramentom naslednji dan 29. januarja. S pogrebom smo čakali, da bi našli njegovega brata, ki se je komaj pred tremi tedni odpravil na delo v Snowy. Končno smo Avgusta dne 4. februarja položili k večnemu počitku na keilorsko pokopališče.

Počivaj v miru, dragi Avgust! Bratu Vinku ter materi in sorodnikom doma pa iskreno sožalje.

★ V zadnjih dneh sem spet dobil nekaj pisem, ki vsa zvane enako: "...Gotovo smo se Vam zamerili, da nam nič ne odgovorite..." Nikar ne, lepo prosim! Meni se težko kdo "zameri" in če bi se mu to posrečilo, bi mu verjetno prav zato kaj hitro pisal ter mu v obraz povedal, kar bi mi ležalo na sreču. A zadnji čas sem odgovarjal le pisma, ki so nujno zahtevala odgovor, pa še te sem klepal pozno v noč. Vsa druga sem odlagal iz dneva v dan. Verjemite, da sem na povratku iz Južne Avstralije našel na pisalni mizi okrog sto pisem.

★ Kakor sem videl med melbournskimi bralci "Mislih", se je marsikdo pošteno nasmejal ob zgodbi nangwarryskega Joška in mojega "počenega" vratu. Da, otroci kaj fletne spravijo na dan. Tudi pri krstih mi včasih uide smeh, četudi bi obenem kar okregal starše, ki otroke toliko časa drže brez krsta. Pred nekaj meseci sem krstil triletnega fantička, ki je menda mislil, da sem zdravnik, čim sem dal na sebe bel koretelj. Iztrgal se je iz botrovih rok in verjemite, da se je pričel lov, kakršnega cerkev verjetno še ni videla. Moral sera se smejati. Še malo škodoželjnosti je bilo zraven: Skoraj sem privoščil staršem in botru, da imajo z malčkom toliko opravka, ko bi ga lahko pred malo manj kot tremi leti mirno držali ob krstnem kamnu. Bolj sem bil resen pri nekem drugem takem krstu, ko me je razgrajacek s svečo udaril po glavi, da jo je zlomil. Tudi obredno knjigo sem že pobiral s tal, ker je malček le malo preveč krillil z rokami. In če bi omenil še petletnega fantka, ki je po prejemu blagoslovljene soli v usta dejal: "Sladkor bi mi dal, ne pa sol!...", je teh krstnih zgodb za enkrat dovolj.

★ Slovenci smo se zopet postavili. Nastopili smo v Melbourne Town Hall na mednarodnem festivalu, ki ga je dne 8. februarja priredila Vincencijeva konferenca. Po mnenju Mr. F. Murphyja, ki je prireditev organiziral, je bila naša točka od vseh štirinajstih ena najbolj pestrih. Držali smo se pred-pisanega časa in v osmih minutah pokazali nekaj res izrazito našega. Vsi igralci so bili seveda v narodnih nošah, na odru pa je stalo naše veliko lectovo srce, katerega ste v januarski številki videli v "Mislih". Nastopila je mala Lili-jana Zdražilova s harmonikašema Rajkom in Mitjo Jese; za tekmeča v ljubezni sta bila Stanko Hart-

NOV GROB V SYDNEYU

Ga. Marija Plazer

je umrla 11. februarja, prevedena z vsemi tolažili sv. vere, v predmestju Greenacre. Dočakala je 84 let. Pogreb je bil 13. febr. na pokopališče Rookwood.

Rajnica je bila velika trpinka, pa je vse čudovito junaško prenašala in bila vedno vesela. Že od prve svetovne vojne je bila vdova, mož je ostal med "pogrešanimi". Imela sta sedem otrok, štirje še živijo, sinova Hugo in Feliks v Avstraliji.

Po drugi svetovni vojni — živeli so v Domžalah — jih je zadela usoda izgnancev. Rajnica je prišla v Avstralijo 1.1951. in sicer v kamp Greto. Tam jo je zadel delni mrtvoud, da si ni mogla sama nič pomagati. Več let je ostala v ondotni bolnici, dokler ji nista sinova omogočila, da se je preselila k njunima družinama v Greenacre.

Četudi prikovana na posteljo, je veliko premolila in do zadnjega tudi brala, najrajši kaj verskega. Občudovanja vreden je bil njen spomin, ki je segel daleč nazaj v zgodnjo mladost. Znala je pripovedovati, da bi jo človek poslušal ure in ure. Vse svoje, dostikrat silno težke življenjske udarce je znala opisati brez zagrenjenosti in je pri vsaki zadevi vedela odkriti sončno plat. Vsa njena duševnost je bila otroško preprosta. Nič ne dvomimo, da je šla "gorka v nebesa". — P.B.A.

man in Erik Zdražil; dekle, ki mora izbirati med obema, je sijajno odigrala in odplesala Evelina Zdražilova. Programe sta pred prireditvijo prodajali med publiko Ana Marija Uršičeva in Anica Molanova, dve brhki narodni noši. — Vsem v imenu Konference sv. Vincencija in v svojem imenu iskrena zahvala! Slovencev res ni treba biti sram naših pestrih narodnih noš, naših melodij in tradicionalne zgodbe lectovega srca.

★ Nekaj mesecev je tega, ko sem parkiral avto v mestu, tam za cerkvijo sv. Frančiška. Malo dolgo sem se zamudil in ko sem se vrnil, mi je pogled najprej obstal na listku, ki je bil aztaknjen k oknu. "Smola! Policaj me je obiskal v moji odsotnosti," mi je postalo vroče. Segel sem po listku in obraz se mi je razjasnil. Na listku je bilo napisano: "Spoznala sva Vaš avto in Vas lepo pozdravljava! — Jožefina in Gerard." Mladi par sem poročil v lanskem aprilu.

Pozdravov in obiskov mladih zakonskih parov sem vedno vesel. — Znak so mi, da še niso pozabili poročnega dne ter še drže nauke, ki so jih prejeli predno so stopili pred oltar.

(Konec na str. 7.)

IZ MOJIH OTROŠKIH LET

Po prijaznosti ge. Kavčičeve iz Canberre nam je prišel v roke "Cerkveni Glasnik za župnijo Tržič" na Gorenjskem, junij, 1936. Med mnogimi zanimivostmi v lističu smo našli na spis župnika Kristijana Cudermana, tržiškega rojaka. Naj bo tu ponatisnjen kot zanimivost, pa tudi v razmišljanje našim staršem. Saj bi bilo močno močno potrebno, da bi se tudi med našimi dečki pojavil kak duhovniški poklic...

MNOGOKRAT SO ME LJUDJE V PREJŠNJIH letih spraševali, kako da sem postal duhovnik. Kaj sem na ta vprašanja odgovarjal, ne vem več. Začel sem pa pozneje tudi sam razmišljati, kako in kdaj je prišel ta poziv do mene. Saj je bil med Tržičani splošno utrjen rek: Ali more iz Fabrike kaj prida iziti?

Bili smo namreč svoje dni vsi rdeči ne le po krvi, tudi po mišljenju. Protikrščanskega sicer ni bilo med nami nič, a prav tako tudi ni bilo nič verskega. Edini verski znak naše naselbine je bil leseni križ pod orehi ob Mošeniku. Naši delavski starši so navadno bili čez dan zaposleni v tovarni. Otroci smo bili ves ljubi dan prepuščeni samim sebi. Rasli smo kakor divje rože. Tudi verski pouk v šoli je šel skoro docela neopažen mimo nas.

In vendar smem trditi, da je bila naša mladost vsa lepa in čista in gotovo Bogu draga. To je pač otroškim letom poseben nebeški dar.

Ko mi je bilo šest let, me je pripeljal Bog v obče spoštovano družino Kasirjevo. Ze imena fantov: Walter, Arthur, Oto, Robert pričajo, da je bila trda nemška rodbina, kot so bile tedaj skoro vse uradniške.

Z Otonom sva hodila v šolo in postala nerazdružna prijateljca. Nepozabno so mi v spominu jesenski in zimski večeri v tej družini. Koliko lepih iger smo znali! Kako smo z odprtimi usti poslušali pripovedovanje starejših bratov-dijakov! Gospod oče nam je daroval stare cenike in neštetočkrat smo pregledali slike od začetka do konca in jih prerinjavali. Še preden smo znali čitati, smo na slikanih podobah igraje doznali za mnoge pravljice in legende o sv. Genovefi, Lažnjivem Kljukcu, Rdeči kapi in druge. Menda je od tedaj v meni tista neutušena strast po lepi knjigi in sliki in poti v svet.

Mati Otonova je bila odlična, razumna gospa. Povsem me je sprejela v krog svoje družine. Pri njih sem jedel, molil in se igral, samo spat sem hodil domov.

Za Božič je prejel Oto prekrasen dar: lep

gotski oltar v višini poldruga metra. Poleg oltarja v miniaturni vso ostalo oltarno opravo: kelih, monstranco, svečnike, table itd.

Pač ni slutil g. Kasir, koliko veselja je napravil s tem oltarjem nam otrokom. Te dragoceno namreč z Otonom nikakor nisva mogla skrivati pred drugimi. Vesoljni otroški svet na Frabriki kaj hitro zvedel o nenavadni igrači.

Ko je bil zdaj na razpolaganje tako lep oltar so nam same od sebe prišle misli na prireditve velikih slovenosti. Pa smo ob nedeljah zasledovali z vso pozornostjo, ki zasluži vse priznanje, v župni cerkvi mašne obrede. Nato smo se doma vsak teden učili naševati. Bilo pa je treba še polno drugih priprav. Blaga gospa mati nam je bila z vsem na rapolago z delom in nasvetom. Z njeno pomočjo smo napravili mašne plašče, dalmatike, nebeške bandera — iz predpasnikov in rut in časopisnega papirja. Nanje smo našli nabožne ali kakoršneke slike. Nato smo razglasili veliko mašo z leviti pridigo in procesijo. Sprevod se je razvil izprej hiše pri "Magazinu" čez most v Mlin in nazaj v Blekah.

Med potjo smo peli. Kaj, sam Bog ve. Peti je bilo namreč "latinsko". Na prostornem hodniku Kasirjevega stanovanja je bila pridiga. Govoril je Oto kot veliki duhovnik. Ponovil je nedeljsko pridigo, ki si jo je bil namenoma dobro vtisnil v spomin. "Občinstvo" ga je večidel resno poslušalo. Le Robert je včasih posegel vmes in ugovarjal, če da je bilo na prižnici povedano drugače. Poslušalci smo vneto pritrjevali enkrat pridigarju, pa spet Robertu. Tako smo pridigo temeljito prereševali.

Sledila je "maša z leviti". Oto je maševal, Robert prenešal vrčke in knjigo. Jaz bi moral imeti oskrbi najvažnejšo reč — zvonček. V velikem slavju smo ga pa, žal, nekje založili in maša je bila skoraj ogrožena. Saj brez zvončka maša ni maša. V sili si je bilo treba pomagati kako drugače. Zato sem na vso moč kričati: Činčizín, činčizín! Zbrano ljudstvo je, uvidevši položaj, moje "zvončkanje" odobrilo, pobožno poklekalo in se trkalo na prsi. Tako smo činčizínali in se trkali ponovno in ponovno, da smo se natrkali do poljubne mere. Robert je tudi knjigo zelo pogosto prenesel sem in tja, da smo lahko pogosto vstali in se pokrizarjali. Oto se je potrudil, da je čim večkrat zapel Dominus vobiscum in smo lahko po mili volji odpevali. Kadar se nam je zdela kaka kretnja nepopolna, smo glasno ugovarjali in popravljali. "Obhajal" nas je Oto z bonbončki in je bil tak navajen, da je bilo "ljudstvo" obhajano po dvakrat, leviti

kar j trikrat. Končno smo imeli še litanije, pri katerih je bil Oto zelo radodaren z "blagoslovi".

Otroško živahna je bila ta prva naša "maša" na Fabriki. A izvršena z vso resnostjo. Bili smo čisto zatopljeni v igro. Otrokom igrača ni igrača, temveč resnica. Sredi versko brezbriznega okraja nam je Previdnost oskrbela igro, ki nam je vzbudila zanimanje in nas lahkotno in nepozabno poučila o katoliškem bogoslužju in nam vžgala slutnjo

Tipka

★ Vedno srečujem nove ljudi med melbournskimi oz. viktorijskimi Slovenci. Pri zadnjem krstu sem zvedel, da je Vivianin očka Rihard Nemeč živinodržavnik ter ima dve živalski kliniki: eno na domu v Hawthornu, drugo v Brunswicku. Študije je končal v Milanu, tu pa položil še enkrat vse izpite ter začel prakticirati. Njegov brat Danilo Nemeč pa je v novembru diplomiral na melbournski univerzi za kemičnega inženirja. Doma sta tam od Ilirske Bistrice. Vso srečo obema, ki sta se z dobro voljo poprijela študija ter končala to, kar sta doma začela.

★ V zadnji številki je pri povečavi slike naših igralcev "Starih grehov" odpadel prav tisti, ki bi na sliki moral biti — režiser Srečko Košir. No, so se pa drugi igralci bolje videli. Srečka Koširja pa prinašamo samega v tej številki. Zasluži vse naše priznanje kot zaveden Slovenec in odličen igralec, ki ima za sabo že dolgoletno odersko tradicijo. Doma je bil član tržaškega dramskega gledališča in lahko verjamemo, da je odhajal v novi svet z grenko zavestjo, da je zakopal svoje oderske talente za vedno. Pa jih ni. Kljub težkim razmeram, ker je naša organizacija šele v začetku in nimamo še lastne strehe, je z vso potrpežljivostjo zbiral igralce ter nam pokazal izredne uspehe. Ko sam nastopi, obvlada celotni oder kot velikan, da ga gledalec samo občuduje. (Slika v velikonočni — ur.)

Veseli smo lahko, da imamo našega Srečka. Želimo mu, da bi se ne ustrašil težav ter bi še dalje porival naš voz boginje Talije, dokler ne steče svojo gladko pot v lastnem Domu. Njegovi ženki in sinku pa tudi hvala, da Srečka tako ne-sebično "pošojata" slovenski skupnosti. Obilo sreče vsem trem Koširjevim!

★ Ne vem, ali bo to že velikonočna številka "Mislji", ali pa bo izšla še ena številka pred veliko nočjo. Malo prekmalu je, da bi napravil svoj velikonočni program spovedovanja in obiskov slovenskih naselbin. Vsekakor lahko objavim, da bo v Melbournu slovenska maša (ob enajstih v Burnley) tudi na velikonočno nedeljo. In če se slučajno več ne najdemo pred veliko nočjo: VESELE PRAZNIKE VSEM!

o višjem — božjem — svetu in njegovi lepoti.

Takrat nisem slutil, da bo igra zame kdaj resnica. Bil je dober angel, ki me je vodil k tem igram, ki smo se jih naučili ob nesluteni božanski resnici v farni cerkvi. Isti angel me je vodil od teh iger do oltarja. Ob jubileju domače župne cerkve se hvaležno spominjam dobrotnega vodstva Previdnosti skozi lepa mlada leta. — **Kristijan Cuderman.**

KNJIGE DOBITE PRI "MISLIH".

VEČNOST IN ČAS — £ 1-0-0

Izbrani spisi umrlega dr. Odarja. Poučni in razmišljajoči članki. Zelo priporočljivo.

LJUBLJANSKI TRIPTIH. — £ 1-0-0

Poročilo o tej knjigi je v božični številki "MISLI" prispevala Pavla Miladinovič.

JERČEVI GALJOTI. — £ 1-0-0

Močna domača povest izpod peresa Karla Maurserja.

S O C I O L O G I J A. — 3 zvezki po £ 1-0-0

Odlično delo dr. Ahčina, že večkrat priporočeno. Tudi o tej knjigi je v februarju z veliko ljubeznijo napisala oceno ga. Pavla.

KOLENDAR AVE MARIA za 1959. — 10 šil.

Prelepa knjiga iz Amerike

NA BOŽJI DLANI. — £ 1-0-0

Najnovejši roman Stanka Kocipra, pisatelja Slovenskih goric. Čitajte Pavlino oceno v marčni št.

ČLOVEK NA OBEH STRANEH STENE. — 1-0-0

Moderen roman Zorka Šimčiča. Nov način pripovedovanja.

Z B O R N K Svobodne Slovenije za 1959. — £ 1-0-0

Teško smo ga pričakovali, dočakali smo — bogatega.

SOCIALNA EKONOMIJA. — £ 1-10-0

Najnovejša knjiga dr. Ahčina. Vseposod je naletela na nad vse navdušen sprejem.

GORJANČEV PAVLEK. — £ 1-0-0

Pravljina domovinska povest znanega mladinskega pisatelja Mirka Kunčiča. Pravkar izšla v Argentini.

SLOVENIA IN EUROPEAN AFFAIRS. £ 1-0-0

Smo jo že priporočili in jo še priporočamo.

ČISTO MALO LJUBEZNI. — 12 šil.

Črtice Neve Rudolfove. Teško pričakovane.

POD JUŽNIM KRIŽEM — 12 šil.

Prva pesniška zbirka Neve Rudolfove. Izšla nedavno v Trstu.

Slike Iz Razvoja Cerkve V Avstraliji

Dr. Ivan Mikula

Konvikti

V PESTRI DRUŽBI SMO SE POGOVARJALI o dobrih in slabih lastnostih Avstralcev. Kritično temperaturo je zlasti podžigal nerazgledan novonaseljenec. Bliskovito je vrgel v vroče glave očita-jočo razlago:

“Jasno! Avstralcem vre v krvi dediščina prednikov, ki so bili po večini zločinci, kaznjenci, škodljivci človeške družbe. Pa tudi njihovi sodobni nadzorniki in čuvaji so se od njih razlikovali samo po obleki in činu...”

Tedaj se oglasi novim naseljencem zelo naklonjen avstralski domačin, zelo ugleden mož. Mirno pripomni:

“To nas nič ne moti. Nasprotno, naši predniki so naš največji ponos. Saj so kaznjence za deportiranje izbirali najboljši angleški sodniki in vladni upravitelji...”

Blisku in gromu ni sledila nevihta, niti se ni vsula toča. Veselost je zavladata med nami, Avstralcev humor je odbil ostrine.

Mi se pa hočemo zdaj pobliže seznaniti in sprijateljiti z družbo prvih evropskih naseljencev v Avstraliji, ki so bili v prvih desoletjih res večinoma iz Anglije in Irske deportirani kaznjenci. Navadno jih uradno imenujejo “konvikti”, zato bomo tudi mi rabili zanje ta naziv.

Po veri so bili konvikti pretežno člani protestantske (anglikanske) cerkve. Med njimi je pa bilo najti tudi angleške katoličane, ki so se že pred prihodom irskih kaznjencev borili in trudili, da bi imeli s seboj katoliškega duhovnika in z njim svoje lastno bogoslužje. To prizadevanje so pozneje zelo ojačili irski konvikti, ko se je začelo deportiranje tudi od tam.

Pređen se začnemo baviti z zgolj cerkveno zgodovino Avstralije, vrzimo kratek pogled na tedanji socialni položaj v Angliji, kajti le iz njega je mogoče pravilno razumeti in ocenjevati kazenske ekspedicije konviktov, ki so jih sprva (do proklamacije neodvisnosti 1.1783) odvažali v Ameriko, pet let nato pa začeli z njimi kolonizirati New South Wales v Avstraliji.

Socialni položaj v Angliji

V 18. stoletju, ko se je pripravljala francoska revolucija, so ljudske množice tudi v Angliji živele kaj siromašno in žalostno. Splošna revščina, pomanjkanje zaposlitve in življenjskih potrebščin, zlasti pa nerazumevanje višjih slojev za socialno skrbstvo, nezmožnost parlamenta, da bi preosno-

val kruto zakonsko pravo in izgladil kričeča družabna nasprotja — vse take okoliščine so nepriviligirane ljudske sloje naravnost nujno tirale v protizakonitost. Vlada in vladna cerkev (anglikanska) nista bili dostopni kaki novi ideji v vprašanih socialne pravičnosti in kazenske zakonodaje. Protesti proti temu zadržanju so se dvignili šele iz vrst novih verskih sekt, na primer Quakerjev in Wesleyancev.

Ubiti divjega zajca, nabrati si krompirja ali celo samo suhljadi — da ne omenimo sadja — na posestvu bogatega lorda, je pomenilo dolgotrajen zapor ali celo deportacijo. Nič ni pomagal izgovor, da je bilo treba za vzdrževanje lačne družine poveriti šiling, pohiteti domov preko ograjene posesti bogataša ali še kaj manjšega zagrešiti, črka postave je nalagala strogo kazen. Vendar zopet ne smemo misliti, da so bili med deportiranci zgolj taki, ki so zakrivali podobne socialne prestopke. Med konvikti so bili kajpak tudi prav resni zločinci, da dosmrtni zapor ali celo na smrt obsojeni, pa pomiloščeni na deportacijo. Na splošno pa le velja, da je pretežna večina konviktov trpela kruto kazen deportacije kot žrtev krivičnih socialnih razmer.

Prvi cerkveni zastopnik

Kapitan Arthur Phillip je na svojem prvem izseljenskem brodovju za Avstralijo (1030 duš, 753 konviktov, 277 svobodnjakov) imel s seboj enega samega kaplana za vse te ljudi. To je bil duhovnik anglikanske cerkve Rev. Richard Johnson.

Ta mož je vreden našega zanimanja. Ne toliko kot oseba, pač pa zavoljo edinstvenega položaja, ki ga je kot zastopnik verskega skrbstva zavzemal v tej izredni družbi. Bržčas v vsej zgodovini ni primera, da bi bila tako nenavadna družba postavljena pred usodno nalogo, ustanoviti novo kolonijo, novo prebivalstvo, nov narod. Gotovo pa okoliščine novih zaseljencev dotlej niso bile nikjer težje. Saj niti raziskovalec Cook, ki je novi kontinent za Anglijo odkril, ni opisal vzhodne obale Avstralije. Zato je bila dežela povsem nepoznana glede podnebja, padavin, rastlinstva, živalstva, prvotnih prebivalcev, življenjskih pogojev... Pa tudi razgledani Phillip sam z vsemi svojimi kaznjenci in nameščenci vred ni vedel, ali je njegov NSW otok, polotok, ali pa del kontinenta, povezan z New Hollandom — sedanjo West Australijo. Mor- da ima svoje meje že kar na gorskih vrhovih svojih Blue Mautains, kaj se ve...

Kako je Rev. Johnson prišel v Avstralijo? Gotovo ne le na zahtevo Phillipa, kajti londonska vlada je predvidevala kaplansko mesto med kaznjenci že leta 1786. Šest mesecev, preden je odplula prvo brodovje, je Johnson dobil uradno nameščenje z nalogo: Izvajaj vsa opravila, ki spadajo v območje kaplana!

Tiste čase je v Angliji razvijal svoje zelo človekoljubno delovanje William Willberforce. Avstralski zgodovinar, nadškof O'Brien v Canberri, je mnenja, da je bil vpliv tega moža pri nastavitvi kaplana v prvi vrsti merodajen. Prav tako vse nadaljnje dolovanje anglikanske cerkve med naseljenci v Avstraliji skozi nekaj desetletij. Da, celo zahteve katoličanov, da morajo dobiti lastnega duhovnika in lastno bogoslužje, je Willberforce vključil v svoje brige.

Prva vladna inštrukcija Phillipu vere sploh ne omenja. Druga inštrukcija mu nalaga dolžnost, naj skrbi za izpolnjevanje verskih obveznosti. Za vzdrževanje reda med kaznjenci naj gleda, da se bo javno bogoslužje vršilo pod danimi pogoji. Leta 1789 je Phillip prejel dodatno naročilo, naj v bližini vsake naselbine izbere poseben prostor za bodočo cerkev. Obsega naj ta prostor 400 akrov sveta za vzdrževanje duhovnika in 200 akrov za vzdrževanje učitelja.

Glede na veliko število že prvih transportirancev, ki so jim kmalu sledili nadaljnji, ter na izredno težavne prilike v novi deželi, pač ne moremo trditi, da je londonska vlada pripisovala verskemu vprašanju velik pomen, ko je nastavila za neverjetno težaven dušnopastirski delokrog — enega samega delavca! (Se nadaljuje.)

O, S A J R E S I!

Pokregala nas je ga. Pavla: "Zakaj nič ne poveš, kdo je narisal krasno sliko na ovitku MISLI? Gotovo tudi druge zanima, saj je risba tako bogata, tako polna misli in čustev. Name je napravila vtis, da ornamenta kar plavajo kot note. Naj si ga vsak ponovno od blizu ogleda, Vi pa povejte, kdo je tak umetnik med nami."

Odgovor je: Tak umetnik je p. Romic, ki ga poznamo pod imenom "Kar naprej!" in vemo o njem, da pase v Sydneyu in okolici hrvatske ovce in kozle (če jih imajo tudi oni kaj...) Naj mu bo na tem mestu izrečena zapoznena javna zahvala.

Isti p. Rok je narisal tudi "glavo" za našega patra "tipkarja". Malo se bojim, da ta risba ge. Pavli ne bo tako všeč. Kajšele "tipkarju" samemu! Toda tak umetnik kot je p. Rok že sme biti včasih tudi malo — poreden...

Glavo MISLI na strani 1 znotraj, za Duhovniško pisarno, za Lovčeve zapiske in ilustracije za Usodno jabolko je napravil Boris Miklavčič. Tudi njemu najlepša hvala!

TEMNA MISEL

Se ravnokar je na drevesu visel namesto lista vsakega — zlatnik...
Iz mene pa prišla je temna misel,
pred me postavila težak mejnik.

Zasenčila je evkalipta krošnjo,
sto sonc je ne bi pozlatilo zdaj.
Mejnik je zdrobil mojo zadnjo prošnjo,
izbrisana je zame pot nazaj.

Izseljenka pregnana, šibka, tujka,
primorana tu tavam brez smeri...
Nad tokom svojim vrba sem žalujka:
na raj zaslužjen misel me boli...

Pavla Miladinovič

POSVETILO

Stanko Šušteršič

Tvoja mladina, čuj, domovina,
v vdanosti kliče tvoje ime.
V dušah in srcih mladih edina
tebi živi in tebi umre.

Misel na mater srca nam žari,
žari nam lice, žari nam um.
Zveste do groba sine obvari,
v prsi je klele daj jim pogum.

Duh nas očetov bodri in uči
čuvati drago rodno zemljo.
Vodi k resnici, vodi nas k luči,
kaži do sloge pot nam svetlo!

SYDNEY N.S.W. SYDNEY

Slovensko društvo vabi
na

PIRHOVANJE

Velikonočni ponedeljek, 30. marca 1959

Paddington Town Hall

Začetek 6:30 P.M. Rezervirajte: FB 1085

Z Vseh Vetrov

IME LOUISA ADAMICA se je nadvno spet pojavilo v ameriški javnosti. Lojze Adamič, doma iz Blata pri Višnji gori, si je napravil v Ameriki že kar slavno ime kot priznan pisatelj v anglesčini. Med drugo svetovno vojno je veliko storil za priznanje partizanstva. Tedaj je imel višek svojega pisateljskega imena že sa seboj. Po vojni je nesrečno končal. Uradno je bilo ugotovljeno, da se je sam ustrelil, mnogi njegovi prijatelji pa še zmerom trdijo, da je bil po drugih spravljen s sveta. Vdova Stella je prodala hišo, pozneje so našli v njenem zidu vsoto 12,500 dolarjev. Čigavi so bili, čigavi naj bodo? Po daljših posvetovanjih je sodnija odločila, da jih dobi Adamičeva vdova.

STEPINČEV DAN je praznovala država Michigan v Severni Ameriki. Proglasil ga je sam guverner Williams. Katoliške šole so za svoje učence razpisale nagrade za nekaj najboljših spisov o kardinalu Stepincu. Nagrade je razdelil profesor slavistike na univerzi Wayne. Zunanje slovesnosti za praznovanje dne so priredili Hrvatje v Detroitu, največjem mestu države Michigan, s cerkveno in svetno proslavo. Popoldanske prireditve se je udeležil tudi guverner in celo bivši ameriški predsednik Truman, ki je tudi imel kratek govor.

O JANEZU XXIII. je zapisala revija NEWSWEEK poleg drugega naslednje: Naj napovedani splošni cerkveni zbor uspe tako ali tako, gotovo je, da je Janez XXIII. že vtisnil krščanskemu svetu poseben svoj znak. Prav tako je že napravil svoj vtis na komunistični svet. Njegova največja nasprotnica, visoka komunistična komanda Italije, je razposlala svojim vernim skrivno naročilo v treh točkah. 1. Ogibajte se med ljudmi vsake razprave o sedanjem papežu. 2. Če se ne morete izogniti, ne zinite nič takega, kar bi se smatralo za napad na papeža. 3. Nikar pa ne pozabite, da papež kljub vsej svoji osebni očarljivosti predstavlja duhovščino, ki se vtika v italijansko politiko (NEWSWEEK dostavlja v oklepaju: Po mnenju rdečih) na škodo ljudskih množic.

FORMOZA bo kmalu spet v ospredju spopadov, napovedujejo diplomatje v Vzhodnem Berlinu. To sklepajo iz dejstva, da rdeča Kitajska zbira oboroženo vojsko ob obali blizu Formoze in seli civiliste v druge kraje. Pripovedujejo tudi, da so se rdeči med zadnjo krizo resno bali invazije s Formoze. Vsa rdeča armada je bila v vojni pripravljenosti in celo iz Mandžurije so hitele oborožene čete v bližino morja, da bi invazijo odbile.

Tako poročajo poznavalci razmer v Hong Kongu. Verjetno bi se bil Čang Kajšek tudi res spustil v kaj takega, da ga niso pregovorili Amerikanci. Če bo spet kaj izbruhnilo tam okoli, bo pa na kaj takega teže misliti, ko se je medtem rdeča Kitajska bolje pripravila.

INTEGRACIJA črncev z belimi v ameriških šolah napreduje, sicer počasi, pa gotovo. Države na jugu, med njimi zlasti Virginia, si še belijo glave, kako se ji izogniti, in poskušajo to in ono. Vendar jim orožje skoraj samo od sebe pada iz rok, ko vidijo, da na splošno vendar prevladuje pamet in učenci obeh barv zmerom bolj mirno sede drug poleg drugega. Še se bo morda pojavil tudi kak predlog v washingtonskem senatu, da naj črnce z juga preselijo na sever, tako bo doli na jugu črnsko vprašanje zginilo z dnevnega reda, gotovo pa je, da bo tudi vsak tak predlog ostal glas vpijočega v puščavi. Saj je res že skrajni čas, da v svobodoljubni Ameriki prenehajo s škandaloznimi trenji med belimi in črnimi.

"ROCK-N-ROLL ples je pohvalila "nuna" Doroteja v Sydneyu in postala jako popularna v sydneyskem dnevnem časopisu in med mladino, ki nori za tisti ples. Od katoliške strani poudarjajo, da je "sestra" Doroteja nuna na svojo roko, in red, ki ga je ustanovila, nima priznanja od Cerkve. Od iste strani podčrtavajo, da se zlepa pameten človek ne more navduševati za tiste vrste ples, koliko manj kak predstavnik Cerkve.

BILLY GRAHAM, protestantovski evangelist je prišel pridobivat Avstralijo za Kristusa. Tako pravi sam, tako verjamejo tisoči, ki ga hodijo poslušati. Mož je res videti iskren, čeprav ima napačne pojme o tem, kaj se pravi služiti Kristusu. Katoličanom seveda nima kaj povedati, zato njim njegova "krusada" ni potrebna. Če pa kakega nevernika ali odpadlega kristjana opozori na Boga in Kristusa, je le nekaj vredno. Nekdo je dejal: Če Billy ne bo nič drugega napravil kot to, da bodo dnevni časopisi te tedne že na prvih straneh pisali o Bogu in veri vanj, naj bo dobrodošel.

NA CIPRU je podoba, da so Grki in Turki našli neko pot za sporazum. Videti je, da so tudi Angleži voljni. Precej se bo oddahnil evropski svet, če se bi res Ciper pomiril — po tako dolgotrajnih borbah in brezuspešnih poskusih, da bi bil nekdo na vrhu, drugi pa spodaj.

(Dalje na str. 19.)

Pismo iz Rima

Konec

Audienca pri novem papežu

JE ZELO PRIPRAVNO, če ima človek kardinala za škofa. Le tako se je moglo zgoditi, da sem bil skupno s kardinalom McGuiganom sprejet v avdienci pri novem papežu še preden je bil kronan.

Najprej smo kako uro nekoliko nervozni čakali v predsobi papeževega urada. Tedaj so povabili kardinala, mi smo še ostali v čakalnici. Kmalu so poklicali tudi nas — bili smo štirje iz toronstke nadškofije. Stali smo pred Janezom XXIII.

Tu naj nekaj pripomnim. Pred izvolitvijo ta mož ni bil "moj" kandidat. Še potem, ko je bil že izvoljen, se nisem mogel kaj prida navdušiti zanj. Ga pač nisem skoraj nič poznal. Pri avdienci se mi je pa zgodilo tako kot moji poročeni sestri ob prihodu prvega deteta. Poprej si je vedno želela, da bi bil fantek. Ko je pa dobila punčko, je rekla: "Zdaj imam pa rajši punčko, kar prav je, da ni fantek." Tako je bilo tudi meni zdaj "kar prav", da niso izvolili "mojega"...

Audienca za nas vse pri sv. Očetu je trajala samo pet minut. Seveda, kar sta se imela pomeniti s kardinalom, sta opravila že poprej in — brez nas. Kardinal nas je po vrsti predstavil in papež je imel za vsakega kakšno šaljivo opazko. Se mu je videlo, da šale kar iz rokava stresa. Kaj veliko drugega kot "predstavljanje" res naša avdienca ni bila, vendar je zlepa ne bom pozabil. Bilo je tako domače, kot bi prišli na obisk k staremu znanцу — kakemu podeželskemu župniku.

Piju XII. se je kljub vsej njegovi priljudnosti videlo, da je po rodu plemenitaš. To že samo iz njegovih svečanih gest, toliko bolj iz besed. Sedanjemu papežu, ki je iz kmečke družine, bi se moral zelo ponarejati, če bi hotel biti tak kot njegov prednik. No, pa tudi res prav nič ne poskuša kaj takega. Vsak njegov nastop je ena sama naravna kmečka preprostost. Nič "mogočnega" ne sije iz njegovega obraza, njegovih besed, njegovih gest.

Toda kakor je preprost, je pa globok poznavalec ljudi in moder presojevalec položajev, v katerih se znajde. Njegovo geslo je: Videti vse, nad marsičem zamižati, grajati malo.

K r o n a n j e

Ne bom ga opisoval. Saj je drugod dovolj tega opisovanja. Po kardinalovi naklonjenosti sem lahko vse prav od blizu opazoval. Ker je bilo treba biti na mestu poldruge uro pred začetkom, če si hotel imeti svoj prostor zagotovljen, je vse skupaj tra-

jalo pet ur. Naj reče kdo, kar hoče, jaz bi bil še in še voljan tako dolgo čakati in gledati, če bi se mi ta priložnost ponovila. Ne bom rekel, da je zunanji sijaj tisto, kar drži tvojo pozornost. Presune te dejstvo, da pride ob papeževem kronanju na prav poseben način do izraza mednarodnost in nadnarodnost Cerkve. In to vse od pestre družbe višjih in najvišjih pastirjev pa do prerivanja in uporabljanja komolcev ter stegovanja vratov, ker hoče pač vsakdo kar največ videti. Težko bi bilo najti na svetu prizore, ob katerih bi bile od vseh vetrov zbrane množice tako ene misli in enega srca, kot sem to opazoval prav ob kronanju Janeza XXIII. Ta vtis je neizbrisen.

Za zaključek naj zapišem samo še to: Vesel sem, da sem v Rimu, zlasti pa, da sem bil v Rimu v oktobru in novembru 1958. — *Lojze Ambrožič.*

T U J E G O R E

Neva Rudolf

Ramšele, murke, modri svišč.
Kot bajka je to cvetje,
kot paradiz to mladotetje
in v soncu pada slap kot blišč.

Le pesmi ni. Ni vriska iz srca.
O, ne, prav nič mi ni:
samo vse tuje se mi zdi...
O, mamica, saj nisva tu doma.

CENTENNIAL PARK

Neva Rudolf

Večer mi riše te rahle oblake,
pajčevinaste sence pojočih vej.
Ujela bi tebe v prgišče lepote,
zaklicala vetru: semena razvej!

Poti se prepletajo, trava se širi
v slapu veselih preprostih planjav.
Tu je svobode, svobode v zraku —
pridi, nasrkaj se zlatih vonjav!

MOHORJANOM

Težko pričakujete knjig za to leto — mi tudi. Na žalost moramo sporočiti, da kar ne morejo pripotovati čez morje, čeprav so šle veliko pred božičem na pot. Morajo biti vsak čas tu in takoj bodo rezposlane. Ko gre ta številka v tisk, pa še niso dospele. Prosimo potrpljenja. — *Dr. I. Mikula.*

KRIZEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

NEW SOUTH WALES

Ingleburn. — Malo nas je v tem kraju, na prste ene roke bi nas lahko preštela. Pa se le vedno kaj zgodi med nami. Seveda kaj lepega, da spet in spet pridemo "v cajtenge", kot se tako fletno po ljubljansko pravi. Ta najnovejša novica ni iz ženskih vrst, ali pa je, kakor se vzame. Izgubili smo edinega fanta, ki smo ga Slovenci imeli med seboj tu. To je Hodaljev Ivan, sin moje sosede, priden mlad dečko. To se pravi, tak je bil, zdaj je že mož. Očarala ga je Angležinja Lili-an, šestnajsletna deklica, s tisto znano poltjo, po kateri slove Angležinje. Svatba je pa bila prav slovenska. Na mizi doma zrejen, doma zaklan, doma pečen prašiček, pa seveda potice in flancati. Ni manjkalo pijače, pa je bilo tudi v tem pogledu vse kot "se šika". Na običaje doma je spominjalo tudi to: Komaj je zaročni prstan zablestel na gladem prstancu lepe neveste, je bodoči tast oznanil dogodek vsej vasi s trikratnim strelom iz puške. Vem, da se tudi vi, dragi rojaki, pa seveda tudi MISLI, pridružujete mojim čestitkam mladem paru. — **Pavla.**

Parramatta. — Med moje stare navade spada branje, pisanje in reševanje križank. Vse to se smatra za dobre lastnosti, imam pa tudi slabe, vendar teh ne bom raznašala po časopisju. Bi me imeli za ponižno. Le toliko naj omenim, da sem že od mladega poznala tudi ljudi, ki so šteli za ljubljeno v knjige med človeške neumnosti. Še moja mama jim je do neke mere delala družbo. Meni pa to ne gre v glavo. Najljubše branje so mi lepe povesti, na primer Velikonjevo "Pismo", ki je izhajalo v MISLIH. Prehitro je bilo konec te zares vzpodbudne povesti. Upam, da bo kmalu začel izhajati kak nov roman. V spisu Strpnost in vera občudujem profesorjevo ženo, pa tudi možakarja ne zaostajata dosti za njo. Zelo dobre reči natipka tudi nekdanji Vičan, p. Bazilij. Tista o počenem vratu je bila odlična. Od različnih pesmi, ki jih najdem v MISLIH, dajem nagrado "Bratom za novo leto." Pavla in Neva sta sploh prav krepka stebra našemu listu. Vesela sem, da se zadnja ni čisto do konca poslovila. Gospe Pavli izrekam zahvalo za prisrčne besede v priznanje Ahčinovi "Sociologiji". Sama sem doslej imela priložnost prečitati samo drugi del od njegovih treh knjig, pa se popolnoma strinjam s Pavlinimi besedami. Dr. Ahčina sem osebno poznala v Rimu. Dosti mi je pomagal v tistih časih takoj po vojni, ko so bile vsakovrstne težave na dnevnem re-

du. Zdaj moram nehati, zbudili so se otroci in me kličejo. Mirko Rakušček naj kmalu naredi novo križanko. Lepo pozdravlja **Angela Židan.**

Strathfield. — Prijetno smo bili iznenadeni nad pozdravi od gdične Neve, ki ste nam jih sporočili v zadnji številki MISLI. Verjetno ne bomo imeli priložnosti, da bi se gospodični zahvalili osebno ali tudi samo pismeno, pa prosimo, da bi uredništvo to napravilo za nas ob kaki priložnosti, ko ji boste gotovo sporočili zahvalo tudi od drugih, ki so bili naštet. Vračamo ji pozdrave z željo, da bi bila z njo sreča v polni meri na njeni novi življenjski poti. — **Družina Karel Bezjakova.**

VICTORIA

Dookie. — Leže pišem, v bolnišnici sem, zakrpati mi morajo raztrgano kožo od nog do glave. Lepo sem vozil svoj avto z obiska pri namestniku našega principala, pa je privezil nasproti čisto pravilno neznanec, toda zadnji hip mu je avto zavil v mojo smer in se je zajedel v mojega. Znano je, da maček zmerom na noge pade, tudi meni se ni zgodilo kaj zelo hudega, le okrampan sem pošteno čez in čez. Zato je pa avto toliko več dobil, če bo sploh še za kej. Pa se bo izlizal maček, nič se bati. Prav lepo pozdravlja, čeprav ves zbit — **Jože Maček.**

Melbourne. — V Celovcu izhaja lep mesečnik NAŠA LUČ. V letošnji januarski številki piše v njej neki C E N E iz Melbourne med drugim: "Prispevše v Avstralijo nas je že na ladji pozdravil pater Bazilij in nas kot prvi seznanil o tukajšnjem življenju: Slovencev nas je v Melbourne že kar preko tri tisoč. Imamo svoj slovenski klub, pevski zbor "Triglav", dramatsko skupino, šahovski odsek, ping pong, tenis, odbojko in kaj vem, kaj še vse. Pripravljamo se celo na gradnjo lastnega kulturnega doma. Če boste kaj sodelovali, vas bomo zelo radi sprejeli. (Kajpak sem mu to takoj obljubil.) Imamo klubski vestnik, časopis "Misli", v Sydneyu izhaja "Žar", skratka, na vse načine skušamo strniti Slovence v eno družabno celoto. Žal moram naglasiti, da vedno ne uspemo. Ravno ti neuspehi panas še bolj podžigajo v naši vnemi in potrpljenju. Melbourne je zelo veliko mesto, ne sicer tako po številu prebivalstva, kot po obsegu. Fantje bodo šli takoj v šolo. Ostali bi lahko posečali večerne tečaje za jezik, ki so brezplačni. Te ugodnosti bi naši novodošli nikakor ne smeli prezreti, kar se jim v poznejšem času kaj rado

maščuje; čim pa obvladate jezik, so vam odprta vsa vrata. — Tako nekako je razprezal svoje misli naš pater, nam v tolažbo, dokler mu ni pošel sko-po odmerjeni čas." — Čitatelj "Naše Luči."

SOUTH AUSTRALIA

Adelaide. — Skupaj z naročnino naj pridejo tudi čestitke. List MISLI je od številke do številke bolj prikupen, trud in iznajdljivost uredništva sta vsega priznanja vredna. Edino ime lista še pove, da je to ono nekdanje slabotno dete, ki je bilo ro-jeno pred osem leti. Prav lep pozdrav. — Alojzij Povhe.

Mile End. — Kar zadeva list, je prav posre-čeno, da ga izdajate v obliki revije. Revijo je la-že hraniti kot časopis. Kolikor bi se ne zdelo od-več, bi zlasti rad videl, da bi dobro zadeli pri izbiri novega romana, recimo: podlistka. Izberite kakšen sodoben tekst slovenskega pisatelja: Ko-cijpra, Jurčeca itd. Težimo za sodobno proizvod-njo, Kersniki in taki so nam že predaleč. In še eno reč bi omenil. Terminologija ali izrazoslovje je raznih strok, zlasti morda iz sadjarske in vrtnarske, bi našla zelo hvaležne odjemalce, ker bi tako laže razumeli angleški tisk. Več strokov-nih člankov iz teh panog bi priporočal, naj bi bili vsaj prevedeni, če izvernih ni dobiti. Kolikor bi se ti sestavki nanašali na poljedelstvo, sadjarstvo in vrtnarstvo, naj bi se razporedili po potrebah dotičnih mesecev. — Pozdravlja Miro Novak.

QUEENSLAND

Brisbane. — Zadnje čase spet lahko vidimo in pozdravljamo v svoji sredi nekaj starih znancev. Splošno znana in vedno vesela družina Martina Šilca se je vrnila med nas iz vroče Mt. Ise. Dve leti so preživeli tam gori. Druga je gdična Sonja Fonova, ki se ji je po triletnem službovanju v oddaljenih krajih posrečilo, da je dobila učiteljsko mesto doma v Mitcheltonu. Šilcevim in Sonji izrekamo iskreno dobrodošlico z upanjem, da ne bodo zopet pobeignili. Pa še nekaj. Popolnoma na tihem in skoraj neopazno sta 2. dec. proslavila svoj srebrni poročni jubilej g. Josip Fon in ga. Maksima. Čeprav pozno, pa toliko bolj prisrčno: Na mnoga zdrava in srečna leta! — In še to: Za-ročila sta se g. Elizij Vogrič, delaven član in od-bornik "Planinke", in gdična Marisa Farinazzo. Čestitke in iskrene želje, da bi šlo vse prav srečno po začrtani poti. — Tisti, ki radi čitate, se pa oglasite pri meni, da dobite letošnji ZBORNIK iz Argentine. Zajetna in vsebinsko zelo bogata knji-ga. — Janez Primožič.

Brisbane. — Imeli smo predpustno zabavo, ki je lepo uspela, čeprav smo tega ali onega rojaka pogrešali. Namen takih zabav je, da Slovenci pri-demo skupaj, se pogovorimo in poveselimo. Za tak večer je dvorana kakor košček Slovenije, ki je ne bomo nikoli pozabili. — Zeleti bi bilo tudi, da bi bili ljudje malo bolj navdušeni za cerkveno petje. Prihajajte k vajam vsako nedeljo popoldne od 3-4. Seveda je treba dobre volje in požrtvovalnosti. Prav lepo pozdravljam go. Marto Jakša in vse Slo-vence. — Kristina Plut.

Flash! FLASH! Flash!

Romarski izlet v Katoombo se je v ugodnih okoliščinah krasno obnesel. Odlična udeležba, moč-na pobožnost, vesel ogled izletnih točk. Sami za-dovoljni obrazi, sproščeno občutje. Na svidenje prihodnjič!

III. REDNI OBČNI ZBOR SL DRUŠTVA, SYDNEY.

Tončka Vodopivec

Sešel se je 17. jan. 1959. Prisotna je bila večina finančnih članov in imela volilno pravico. Med toč-kami dnevnega reda je bilo tudi sprejetje neka-terih dostavkov k pravilom društva, večinoma up-ravnega značaja.

Odbor, izvoljen za leto 1959 na tem občnem zborju, je bil v MISLIH že naveden v februarju. Dostavim naj, le, da je pomotoma izostalo ime pod-tanjnika, ki je Angel Renar.

Članarina je ostala nespremenjena: funt na leto. Člani s poravnano članarino imajo prost vstop k zabavam v Domu ob nedeljah.

Članstvo je a) ustanovno, b) redno, c) podpor-no.

Ustanovni člani so tisti, ki so izpolnili prijavnico na prvem občnem zboru.

Redni člani so izpolnili prijavnico pozneje in jih je odbor sprejel.

Podporni člani so tisti, ki poleg članarine pla-čajo £ 5-0-0 v socialni sklad društva, ki je namen-jen vsem Slovincem v primeru potrebe.

Sprejet je bil končno predlog g. J. Perka, da se ustanovi družba, ki bo zbirala kapital za nakup Doma.

IZ LOVČEVIH ZAPISKOV

“Očka” naše Neve, prof. Ivan Rudolf v Trstu, znan tudi pod imenom “Učenikov”, nam je poslal zbirko nad vse zanimivih črtic iz lovskega življenja. Ker je pravkar potekla naša povest, Velikonjevo “Pismo”, bomo zdaj začeli z objavljanjem teh črtic. Nič ne dvomim, da bodo našle veliko število hvaležnih bralcev in bralk. — Ur.

I. POGUMNA SRNA

LE MALO JE TAKO PLAŠLJIVE, lahko bi rekli: tudi sramežljive divjadi, kakor je srna. In vendar so tudi v njenem življenju trenutki, ko pozablja na svojo prirojeno plahost. To se zgodi, kadar je v nevarnosti njen rod in ga je treba z materinsko ljubeznijo braniti. Dva moja osebna doživljaja lepo potrjujeta srnjo srčnost.

V začetku junija sem v zgodnji jutranji uri stal pod notranjskim Vinjim vrhom in nestrpno čakal, da se kje prikaže srnjak, kateremu smo vsi trije člani naše zelene bratovščine stregli po življenju. Srnjak, ki smo ga obsodili na smrt, je bil že precej v letih in se je kot samotar rad zaganjal v družine srn, jih lovil in razganjal. Poleg tega je bil velik pretepač in je marsikakega tekmeča v svojimi orjaškimi rogovi tako obdelal, da si ni več opomogel in je shiral. Samotarja pa tega jutra ni hotelo biti od nikoder. Zato pa je zbujal mojo pozornost krepak lisjak in me tako potegnil, da sem skoraj pozabil na prežo. Takrat sem prvič v življenju opazoval, kako se lisjak vede pri mišjem lovu.

Stisnil sem se ob deblo košate bukve in se sijajno zabaval. Ob vsakem naskoku na poljsko miško je lisjak zblížal prve in zadnje noge, napel krake kot spiralno pero in se v naslednjem trenutku pognal na miško. Večkrat je zgrešil, a se nato prihulil in potrpežljivo čakal, da se bo miš ponovno pokazala. Tako se mi je zdelo, da je pozobal že kar pol ducata mišje zalege. Če bi me gospodinje iz Dobca opazovale, bi seveda ne manjkalo godrnjanja, zakaj neki lisjaka ne poderem, saj so se mi že večkrat potožile, kako pridno obiskuje kokošnjake v vasici. Lisjak po zakonu ni zaščitena divjad. Streljajo ga lahko vse leto. Vendar je bila pri nas navada, da smo streljali lisice sa-

mo v času, ko so bile oblečene v zimski kožuh.

Ko sem tako z največjim zanimanjem sledil lisjakovim akrobacijam, je prišla iz goščave neda-leč od mojega stojišča postavna srna z ljubkim mladičem. Po temnem hrbtu je mladiček imel še značilne lise, ki so pričale, da je šele nekaj dni na svetu. Svoje še hudo nerodne noge je prestavljal negotovo. Srna se je ustavila, napela uhlje in smrček in se ozirala na vse strani. Ker je velo od srne proti meni, me ni zavohala. Čez nekaj trenutkov je pričela hlastati po cvetoči divji detelji in tudi mladička vzpodbujala k posnemanju.

Tedaj pa se je srna nenadoma vznemirila; opazila je lisjaka pri lovu. Z naglimi skoki je odbrzela naravnost proti njemu, ki je bil nič hudega sluteč ves zatopljen v strastni lov na miši. Hipoma pa je tudi lisjak opazil drvečo srno. V visoki travi se je kot mačka potuhnul v k tlom. Srne pa to ni motilo. Kot furja se je pognala naravnost nadenj, in ko se le ni hotel umakniti, ga je začela obdelovati z nogami in skakati po njem kot po bobnu. Lisjak je zalajal, kazal ostre zobe, nato pa jo je na vrat na nos ucvrl v goščavo. Srna je še nekoliko postala, nato pa se počasi vrnila k mladiču. Pri tem se je skrbno ozirala, če se ni morda lisjak premislil in se vrnil, oziroma če ne

zalezuje mladiča v travi.

Posebno zanimivo pa se je vedel mladič med materino odsotnostjo. Že ob prvih materinih naskokih na lisjaka v hrbet se je preplašeno oziral okrog sebe, nato pa se nenedoma vrgel na tla in se ves zvil v klobčič. Nepremično je čepel v visoki travi in prav nič ga ni mučila radovednost, kaj počenja mati. Ko se je srna spet pojavila, je lahko vzdignil glavico, poškilil previdno na vse strani, nato pa se srečno skobacal na negotove noge. Srni se ni približal, temveč je počakal, da se je vrnila na isto mesto, kjer ga je bila pred nekaj minutami pustila.

Ko se mu je približala, ga je najprej vsega oblizala in mu verjetno s tem vlila novega poguma. Nato pa ga je podojila.

Prizor, ki sem mu bil priča tisto jutro, me je tako prevzel, da sem popolnoma pozabil na srnjaka samotarja. Srna z mladičem se je kmalu umaknila v goščavo. Jaz pa sem še vedno stal ves zamaknjen in premišljeval o skrivnostnih zakonih matere narave. Iz premišljevanja me je zbudil pogled po goličavi, ki se je dvigala nekaj sto metrov proč od mojega stojišča. Ob robu goličave, ki je mejila na razredčen gozd, sta se pasli dve srni. Komaj dobrih petdeset metrov od njiju je peljala gozdna pot in po njej sem iz daljave zaslišal prihajanje težkega voza.

Voznik se je po težavni poti na vse pretege drl nad voličema, srni sta pogledali, odkod prihaja trušč, a se zanj nista zmenili. Pasli sta se nad vse brezskrbno, kot da bi vladal najpopolnejši mir. Prvi sončni žarki so razsvetlili rdeče obzorje za obema srnama, voz pa se je prekucaval po kame-niti poti. Srni sta obstali in radovedno občudovali begunjskega voznika, ki se je strahovito jezil na oba vola. Šele ko se je direndaj popolnoma izgubil v gozdu, sta se počasi potegnili v goščavo.

Nekaj dni zatem sva z lovskim tovarišem, pokojnim Brankom, v zgodnji jutranji uri splezala vsak na svojo češnjo in tako obvladovala njivo, posejano s prosom, na katero so zahajali divji prašiči in jo je rada obiskovala tudi jelenjad. Gosti pa so tisto jutro izostali, zato sva se bolj iz dolgočasje kot poželenja lotila kislih drobnic. Ker so bili sadeži namoči češnji bolj zreli kot na osončni Brankovi, se je Branko preselil k meni. Od hiš sva bila oddaljena komaj dobrih tristo metrov. S češnje sva opazila, kako je iz bližnje goščave švignila srna, pred seboj pa je gnala precej oguljeno staro lisico. Gonja je drvela čez obširno sosednjo njivo krompirja. Tako sva srno in lisico lahko opazovala, dokler živali nista izginili v njeni proseni njivi.

Precej časa sva nepremično čakala, odkod se

bosta zopet prikazali obe živali. Poteklo je kakih deset minut, o srni in lisici pa ni bilo ne duha in sluha. Že sva se odločila, da se spustiva s češnje in poskušava ugotoviti, zakaj je srna tako odločno podila lisico, ko se je ob robu njive neslišno pojavil naš lovski čuvaj Sever. Pomignil nama je, naj se mu previdno približava.

Ubogala sva, kolikor sva pač mogla, in se izogibala vsakega šuma. Seveda je trajalo nekaj časa, da sva končno prišla do čuvaja. Po Severjevem povelju smo se vsi trije sklonili pod košato bukev. Z Brankom sva začudeno gledala Severja, ki si je trdovratno križal ustnice in košate brke s pokončnim kazalcem in nama zapovedoval popoln molk.

Zapet je trajalo nekaj dolgih minut, a tedaj je iz prosa prav zraven češnje, ki sva jo komaj zapustila, prišel mladiček. Tudi ta je bil še ves lisast po hrbtu. Prestrašen, osamljen in brez pomoči jo je ubiral naravnost proti nam. Branku se je tako zelo približal, da mu je s prednjima nogama stopil na čevelj. Branko bi ga prav lahko pobožal po hrbtu in kakor nama je kasneje pripovedoval, bi veliko dal, da bi si ogrel dlan na srnjačkovem hrbtu, vendar se je odločno premagal, ker je vedel, da bi srna zapustila mladiča, če bi dišal po človeku.

To je bil morda najlepši trenutek v vsem mojem dolgoletnem lovskem življenju. Srnjaček je čez nekaj trenutkov izginil zopet v proso. Čakali smo še četrto ure, nato pa odšli v veselem pogovoru na zasluženi zajtrk.

Sever nama je pripovedoval, kako je nedaleč od svoje hiše opazil srno s srnjačkom, ki se je pasla na detelji. Ne bi se ustavljal, ker je bil takim prizorom priča skoraj sleherno jutro. Ko se je namenil, da nadaljuje pot, se je ozrl proti vasi in videl, kako je z dvorišča njegovega soseda švignila lisica. Tudi ta prizor bi ga ne zadrževal, če ne bi opazil, da se je lisica napotila naravnost proti srni in srnjačku. Puške ni imel s seboj, ker je vísela v lovski koči, zato pa je izdril fiziološko, da bi po potrebi kresnil lisico po glavi, če bi se lotila srnjačka. Njegova pomoč pa je bila nepotrebna.

Ko je namreč srna zapazila lisico, se je z vso jezo vrgla proti nji in jo pognala v beg. Nato se je vrnila k mladiču. Lisica pa še ni dala miru. Vsa skrivenčena in prihuljena se je bližala z druge strani. Pa jo je srna hitro dobila v nos, se pognala za njo in jo gonila po vsej krompirjevi njivi. To sva Branko in jaz videla na lastne oči —

Nikoli bi si ne mislil, da je v plašljivi srni toliko materinskega poguma.

Izpod Triglava

V MARIBORU je obhajal svojo življenjsko 70letnico v pokoju nekdanji slovenski podban in priznan pisatelj dr. Stanko Majcen. Doma je seveda kot pisatelj ob veljavo, ker iz njegovih spisov nihče ne more izbežati komunistične ideologije. Tudi njegovih knjig tam ni več dobiti. Osvežila je pomen Stanka Majcena kot pisatelja Slov. Kult. Akcija v Argentini. Opozorjeni smo tudi na to: Anton Slodnjak, ki velja za največjega slovenskega literarnega zgodovinarja, je pisal o Majcenu leta 1937: škoda, da Majcen ne piše več... Takrat ni utegnil. Danes bi lahko pisal, pa ne sme. In vendar Slodnjak nima poguma, da bi d a n e s zapisal tako kot 1.1937...

DOLJNA DOBRAVA pri Ljubljani ima izredno znamenitost. Sedemnajstletna Micka Lamprehtova, hčerka krajevnega kovača, je pri očetu zaposlena s podkovanjem konj. Oče ni mogel dobiti kovaškega pomočnika za to važno opravilo, pa je izučil svojo lastno hčerko. Poročajo, da se še tako divji konj Micki da rad podkovati. To dekle je zares Mica Kovačeva, ni pa videti, da bi bila tista, ki je "piva, nič pvačova"...

"SOCIALISTIČNO JUGOSLOVANSTVO" uci-jo sedaj v domovini in v njegovem imenu preganjajo "buržoazni nacionalizem", ki mu je opora birokratizem. Kdor bi se rad poučil, kaj je buržoazni nacionalizem, ima na ponudbo naslednjo popolnoma "jasno" razlago: "Buržoazni nacionalizem se hoče odtegniti splošni družbeni kontroli in je zato navzgor vselej partikularističen, navzdol pa centralističen. V naših pogojih je nacionalizem plašč za prikrivanje protisocialističnih tendenc ter sebičnih in partikularističnih interesov, bodisi kot spontana oblika negativne reakcije in morebitne tendence birokratskega centralizma in hegemonizma, bodisi kot izraz neenakomerne ekonomske razvosti posameznih delov dežele". — Joj, kako poučno in lahko umljivo!

ŠIŠENSKI HRIB pri Ljubljani ima dobiti novo otroško sankališče. Načrt je izdelal isti inženir kot svoj čas za skakalnico v Planici. Graditi so začeli lani, pa jih je zima prehitela. Spomladi bodo nadaljevali.

VITRANC PRI KRANJSKI GORI je dobil lastno vzpenjačo. Dolžina žičnice znaša 2217 metrov, vozi v višino 743 metrov in vožnja traja 24 minut. Stroški so bili 55 milijonov din. Pričakujejo, da

bodo vzpenjačo uporabljali zlasti inozemska turisti in jo kmalu plačali.

KOLEKTIVIZACIJA ZEMLJE v prisilnih drugih ali kolhozih je baje spet na programu komunistov. To je pred leti že vse bilo, pa je propadlo ob odporu kmetov. Komunisti so popustili, pa ne — opustili. Kolektivirano zemljo bodo obdelovali s traktorji, kmet se ne bo mogel upirati. Poročilo ve povedati, da je samo ljubljanska vlada naročila traktorjev za dve milijardi din. Kmet ne bo mogel več prodajati, kupovati bo mogel samo pri zadrugah. Če se bo branil dati zemljo, mu jo bodo vzeli in mu pustili le 5 ha za privatno obdelavanje. Davek na konje bodo zvišali do take mere, da jih bo kmet moral prodati, seveda — državi. Tako bodo nujno zavladovali traktorji. Zatrete kmeta — to je pač eno temeljnih načel komunistične oblasti.

ZASEBNO LASTNINO nepremičnin vsake vrste je narodna skupščina v Beogradu odpravila. Vse je podržavljeno, hiše, zemljišča, stanovanja, stavbišča, tovarne. Izjeme so mogoče samo s posebnim dovoljenjem oblasti, pa še ta možnost je baje začasna. Novi zakon so sprejeli v skupščini kar na tihem, da je bilo iznenadenje toliko večje. Kako bo zdaj s posestvi tujih državljanov v Jugoslaviji in z dedovanjem, se bo šele v praksi izkazalo. Vsekako je videti, da Titovina hoče biti še nadalje "komunistično-napredna" in noče zaostati za kitajskimi tovariši.

VIŠARSKA VZPENJAČA je že dana v promet, na Sveto goro pri Gorici so pa popravili cesto, da lahko dosežejo vrh tudi težki kamioni. Romarji se radi poslužujejo avtobusa, ki vozi iz Solkana na Sveto goro.

POD SVOBODNIM SONCEM, znani Finžgarjev roman v dveh delih, je na novo izšel v knjižnici Sinjega galeba. Delo je ilustriral slikar Marij Pregelj, uvod je napisal — pisatelj sam.

UČBENIK ZA POETIKO, stilistiko in sploh za literarno teorijo je izdala dr. Silva Trdina pod naslovom: Besedna umetnost.

V **ORMOŽU** nadaljujejo arheološko izkopavanje prazgodovinskih predmetov, ki so jih uporabljali tedanji ljudje. Zapisnik izkopanin ima že 17,000 števil, pa še nič podobno, da jih bo kmalu konec.

IZ GORICE piše Nande Novak, ki se je po desetletnem bivanju v Ameriki naselil tam: Gorica ima deset km obsežen obmejni pas. V tem pasu je prehod preko meje s propustnicami prost. Slovenski živelj na Goriškem je to močno okrepilo. Vseposvoda: na cestah, v uradih, trgovinah in gostilnah slišiš slovensko govorico. Je vse kaj drugega kot v Celovcu...

NA VIČU PRI LJUBLJANI je umrl župnik p. Teodor Tavčar, ki je opravljal tam to službo skoraj 40 let. Pri delu v pisarni se mu je odprla zila in je izkrvavel. S svoje župnije je bil v vseh 40 letih odsoten samo 4 leta, ki jih je presedel — v komunistični ječi. Lani je obhajal svoj zlatomašniški jubilej. R. i. P.

TRNOVČANE in druge Ljubljance bi utegnili zanimati: Se spominjate tistega starega znamenja, kapelice, ki stoji na desni strani glavne ceste, vodeče proti trnovskemu mostu? Poročilo ve povedati, da so jo postavili kot dragoceno umetnino pod državno spomeniško varstvo.

IZ DREŽNICE POD KRNOM

Dne 3. februarja letos so Drežničani z veliko žalostjo pokopali svojega župnika, ki je prejšnjo nedeljo zjutraj nenadoma umrl. To je bil **g. Anton Čošornja**. Kljub hudi zimi se je pogreba udeležilo 47 duhovnikov iz obeh sosednjih držav in ogromna množica vernikov iz vsega kobaridskega kota. Stojte ob svežem grobu so živo čutili, da bo zemlja pokrila ne samo njihovega duhovnega očeta, ampak tudi resničnega svetnika pred Bogom in ljudmi.

Rajni župnik je v življenju veliko pretrpel. Pred časom so ga komunisti obsodili na 12 let ječe, po prestanih 6 letih so ga "pomilostili", ker bi jim bil sicer že v zaporu umrl. Vrnil se je v svojo župnijo in skušal spet biti vsem vse. Četudi je Drežnica jako zimska, si je vsaj na videz precej popravil omajano zdravje. Tisto nedeljo zjutraj pa ni mogel v cerkev, kmalu mu je odpovedalo srce in ni bilo več pomoči. Drežničani se preplašeno sprašujejo, kje bodo dobili novega dušnega pastirja, ki bi mogel rajnega kolikor toliko nadomestiti, ko je v deželi tako pomanjkanje duhovnikov.

NAGRADNA OTROŠKA MAŠKERADA V SYDNEYU

Tončka Vodopivec

Slov. društvo, Sydney, ima na sporedu otroško maškerado z nagradami za soboto 16. maja 1959. Ker bo zahtevala neko mero priprav, to že zdaj objavljamo.

Vabljeni so vsi otroci. Pridejo naj v doma narejenih kostumih treh motivov:

1. slovenski narodni motivi;
2. slovenski (ali drugi) pravljичni motivi;
3. klasični motivi.

Slovenski narodni motivi za deklice bi bili: kmetica, perica, grabljica, planšarica, beračica itd. Za dečke: dimnikar, brusač, kosec, pastir, gozdar, lovec itd.

Med slovenske narodne motive spadajo tudi narodne noše, posebno take, ki jih je bolj redko videti: goriška, rezijska, tržaška, istrska, prekmurška itd.

Slovenski pravljичni motivi: desetnica, deseti brat, Martin Krpan, Kralj Matjaž, Alenčica, divji mož, povodni mož, vile, rusalke, Mlada Breda, Lepa Vida, čarovnica, vranje strašilo, jaga, baba, rdeča kapica, sneguljčica, pepelka itd.

Klasični motivi bi bili: balerina, pajac, kraljica, lunica, sonček, domino, madam Pompadur itd. Je še polno drugih motivov za maškerado. Iz najdljive mamice bodo gotovo še kaj boljšega našle.

Material naj bo poljuben in kar najcenejši — vse od papirja do svile.

Nagrada bo pet. Prve tri za omenjene tri motive. Nagrajeni bodo tisti, ki bodo svoj motiv najboljše predstavljali. Ostali dve nagradi sta za najboljše kostum vseh udeležencev brez razlike.

KOTIČEK NAŠIH MALIH

Dragi otroci: —

Danes vam prinašajo MISLI novo pravljico, ki jo je poslala za vas vam nepoznana gospodična Katica Duh. Piše, da bo še več pravljic poslala, če se vam bo današnja dopadla. Za danes povemo o Katici samo to, da živi v Manlju skoraj tako tiho kot — duh.

Dve sestrici

V DAVNIH ČASIH STA ŽIVELA mož in žena. Imela sta majhno hišico sredi tiho šumečega gozdička. Dolgčas jima je bilo, ker nista imela otrok. Nekoč sta pa dobila hčerko. Ker je bila lepa kot sončni žarek, ji je srečna mati dala ime Sončnica. Kmalu je prišla še druga hčerka, nežna kot jutranja zarja. Zato so ji dali ime Zarjika.

Deklici sta rasli in se razvijali kot dve pomladni cvetki. Starša sta silno ljubila obe hčerki, deklici sta pa vračali ljubezen za ljubezen. Bili so vsi zelo srečni. Zemeljska sreča je pa opoteča, zgodilo se je, da je mati zbolela in kmalu umrla. Od žalosti za dobro ženo je zbolel tudi oče in umrl. Deklici sta ostali sami in nista vedeli, kaj početi.

Nekoč sta osamljeni sedeli ob grobu očeta in matere in bridko žalovali za njima. Kar se pripodi iz gozda divja roparska tolpa, ugrabi nesrečni sestrici ter ju odpelje v sužnost. Srce se jima je trgalo, ko so ju gnali proč od groba staršev, kjer edino sta si mogli olajšati svoje gorje na svetu. Daleč je ostal šumeči gozdiček in z njim ljubi domek, na katerega ju je vezalo tisoč ljubih spominov. Še bolj strašno je pa bilo to, da nista mogli ostati skupaj. Roparji so odpeljali vsako drugam. Bili sta prepričani, da se ne bosta na tem svetu nikoli več videli.

Sončnica s roparji prodali za sužnjo zelo hudobnim ljudem in je pri njih veliko trpela. Zarjika je pa prišla med ljudi, ki so jo radi imeli. Ker je bila tako lepa, ko je iz otroka dorasla v dekle, jo je zasnubil mladenič, ki je bil sicer na skrivnem

razbojnik, na videz pa dober človek. Za žika je postala njegova žena in se čutila zelo srečno. Mož je storil vse, kar je mogel, da bi svoji lepi ženi ustregel z vsem, kar si je želela. Tako je Zarjiko razvadil, da je postala visoka in jako prevzeta. Nič več ni bilo v njej nekdanje preprostosti in nedolžnosti. Počasi je pozabila na svojo sestro Sončnico, da si ni nič več gnala k srcu, kaj se ji je neki zgodilo.

Nekoč se je Zarjikin mož odpravil po svetu, nekam zelo daleč. Pred odhodom je vprašal Zarjiko, kaj naj ji prinese za spomin, ko se vrne.

„Prinesi, kar boš kje najlepšega in najdražjega videl.“

Mož je odšel, hodil po mnogih deželah, nazadnje pa prišel v nekem mestu na trg, kjer so prodajali sužnje. Tam je zagledal mlado dekle, ki je bila lepa kakor gozdna vila. To je najlepše, kar sem dozdaj videl, si je rekel. Kupil je deklico in jo pripeljal svoji ženi. Mislil je, da bo nad vse vesela, ali ni bilo tako. Zarjika je takoj videla, da je ta sužnja lepša kot ona, pa jo je iz dna srca zasovražila. To je bila grda nevoščljivost. Ni pa v dekletu spoznala svoje sestre Sončnice, ker sta bili še otroka, ko so ju odpeljali roparji vsako drugam. Imela jo je za pravo sužnjo in mučila, kjer in kakor je mogla.

Sončnica je kmalu spoznala, kdo je njena krunta gospodinja, pa se ji ni hotela izdati. Stregla ji je ponižno in vdano, pa ji ni mogla nikoli ustreči. Vsako jutro ji je že na posteljo prinesla zajtrk, da Zarjiki ni bilo treba zgodaj vstajati. Toda bolj ko je bila Sončnica krotka in postrežljiva, bolj je v srcu Zarjike raslo sovraštvo. Naredila je umazan naert, kako se bo lepe sužnje iznebila.

Neko jutro se Zarjika spravi iz postelje tako zgodaj, da Sončnica še ni vstala. Brž naredi zajtrk in ga hinavsko nese sužnji na posteljo. Začuden Sončnici se hlini z besedami:

„Vidiš, zdaj naj pa bo enkrat drugače. Poprej si ti meni tolikokrat prinesla kavo na posteljo, danes jo pa jaz tebi prinašam. Le hitro popij.“

Sončnica je bila močno začudena, nič ni mogla reči, kavo je popila in potem hitro vstala. Ko se je mislila obleči, jo zaboli glava, v želodcu jo zviija, da je joj. Takoj ji je prišlo do zavesti, da je bil v kavi strup. Naslonila je glavo na hladno steklo v oknu, pod oknom je videla droben potoček, ki se je vil skozi rožno livado. Njemu je namenila zadnje besede:

„O, moj potoček premili, nesi, nesi moje pozdrave tihi gomili, pod katero počivata oče in mati. Morda tudi hišica še stoji, kjer sem se tako srečno igrala z dobro sestrico v tistem gozdičku, nesi pozdrav tudi tja. Oj, potoček, ko se vrneš, pozdravi tudi mojo sestrico Zarjiko, naj bo srečna tudi znanprej, čeprav me je umorila, nič manj

je z to ne ljubim..."

Zarjka je stala za vrati in čakala, kako bo zaničevana sužnja umrla! Ko pa zasliši gornje besede iz ust umirajoče sužnje, plane v sobo in pade na kolena pred Sončnico. Milo milo jo prosi odpušcanja. Sončnica jo skuša objeti, toda omahne in umrje v njenem naročju.

Zarjka je šele zdaj do konca spoznala, kaj se je zgodilo. V slepi strasti sovraštva je umorila lastno sestro. V silni žalosti in prepozmem kesanju je tudi njej počilo srce.

REVOLUCIJO NA KUBI in beg diktatorja Battiste je pred tedni domala ves svobodni svet ves navdušen pozdravil. Zelo so upali, da bo novi mož, Fidel Castro, voditelj revolucije, uvedel zdravo demokracijo, po mnenju mnogih, prav krščansko. Vendar so se pojavili dvomi, ko je še po zaključeni revoluciji teklo toliko krvi — v znamenju maščevanja nad pristaši Battiste. Nastalo je vprašanje, če ni bila revolucija vsaj toliko komunistično maslo kot želja Kubancev, da bi prišlo do demokracije. Komunisti se zelo hvalijo, da so uspeli in da mora Castro igrati na njihove strune. Podoba je, da se jih zaenkrat še dobro otepa, mnogi njegovi pristaši pa gledajo v bodočnost precej zaskrbljeno.

V ARGENTINI se tudi še vedno od časa do časa pojavi nevarnost za obstanek demokracije. Peronisti med delavstvom so močni, želeli bi si nazaj Perona in njegovo "močno roko". Koliko so peronisti pomešani s komunisti, je pa spet stvar ugibanja. Komunistom seveda ni za Perona, njim je samo za zmešnjavo. Delavske unije skušajo demokratski vladi nagajati s stavkami v tovarnah, v prometitd. Nedavno je dobil svet vtis, da je položaj rešilo zgolj vojaštvo, ki ni za Perona. Tako je predsednik Frondizi vendar mogel iti z ZDA, kjer je bil povsod deležen sijajnih sprejemov. Med obema državama se pripravlja ne smo dolgo zaželeno politično zблиžanje, ampak tudi gospodarsko sodelovanje. Trenutno je Argentina spet mirna, le draginja jo davi iz dneva v dan.

PERZIJA je bila na tem, da zapade moskovskemu vplivu, če ne še kaj hujšega. Tozadevni razgovori med Moskvo in Teheranom so se pa razbili in Perzija se je nagnila še bolj na desno — proti zahodu. Hruščev je hud in meče krivdo zlasti na Washington. Perzijskega šaha je posvaril, naj pomisli — na posledice...

KONGRES KOMUNISTOV v Moskvi je zelo na široko odpiral usta, to se pravi: kongres je bil Nikita Hruščev. Drugi so po večini samo kimali, nekateri pa tudi govorili. Ponavljali so besede in

napovedi Hruščeva. In te napovedi niso bile majhne. Tudi ne mislimo reči, da niso imele pomena. Sovjetija hoče izvesti "sedemletko", gospodarsko, industrijsko in poljedelsko, ki naj postavi sovjetsko ekonomijo visoko nad vse, kad zmore zahodni svet, posebej Amerika. Zelo verjetno je Sovjetija s svojo kruto diktaturo tega tudi res zmožna. Druga značilnost kongresa je bila ta, da sta se Hruščev in Chu objemala in poljubovala. S tem naj bi bilo dokazano, da so bile vse govornice o razkolu med Moskvo in Pekingom prazne čenče. Hoteli so dokazati, da svetovni komunizem še ne izgublja na svoji notranji in zunanji moči. Ali so uspeli?

O P O Z O R I L O !

Vsi prispevki, dopisi in objave za naslednjo številko morajo biti v urednikovih rokah najkasneje 15. dne prejšnjega meseca. To velja za vse mesece v letu.

MISLI v sedanji obliki dajo tiskarni dosti več dela, zato potrebuje tudi dosti več časa, da je list pripravljen za pošto. Še enkrat: urednik mora zaključiti svoje delo že sredi meseca, zato pohitite s svojimi prispevki vsak mesec!

IZ MATIČNIH KNJIG V SYDNEYU

Poroke

V cerkvi St. Francis, Paddington, sta se poročila 31. januarja Alojzij Dvoršak, s Košakov pri Mariboru, in Marija Vella, Maltežanka.

Istotam 7. febr. Slavko Ludvik iz Knežaka in Ivanka Šajn, tudi od tam. Nevesta je le dober teden poprej prišla k ženinu čez morje.

Istotam tudi 7. febr. Janez Kern iz Smlednika in Albina Roje iz Trnovega pri Ilirski Bistrici.

V isti cerkvi 14. febr. Evgen Brajdot iz Moše pri Gorici in Ada Princič iz Medane v Slov. Primorju.

Vsem srečnim parom kar najbolj iskrene čestitke!

Krsti

Karlo Purič in Jelica, r. Ferfolja, sta poslala h krstu svojo prvorojenko in ji dala ime Vilma Ana. Krst je bil 24. jan. v Paddingtonu. Za botra sta bila Virgilj Ferfolja in Ivana Gržina.

V družini Jožeta in Marije Konda v Rose Bay je Mitko dobil sestrico, ki so ji pri krstu dali ime Jožica. Bog jo živi!

Iz Slovenske Duhovniske Pisarne

PRED VELIKO NOČJO

Velika noč, dan Kristusovega Vstajenja, pride svako leto na nedeljo. Ta nedelja pa ni vsako leto ista. Velika noč je včasih že v marcu, včasih pa pozno v aprilu. Zakaj tako?

Nedeljo velike noči določi prva pomladanska polna luna. Polna luna pride vsakih 28 dni. Prva pomladna je včasih hitro po 21. marcu, na primer letos 24. marca, zato je velika noč takoj naslednjo nedeljo.

Kadar pa pride polna luna na dan 20. marca, je to še ena zimskih polnih lun, na prvo pomladno je treba čakati še celih 28 dni. V tem primeru se velika noč praznuje pozno v aprilu.

Ko je določeno — na podlagi luninih sprememb — kdaj je velika noč, so določena že tudi razna druga praznovanja v cerkvenem letu. Lahko je izračunati, kako dolg je "predpust" in kdaj se začne 40danski post.

Poglavitni mejnik med božično in velikonočno dobo cerkvenega leta je pepelnica. Pade vedno na sredo — 46 dni pred veliko nočjo. Zakaj pa ne 40 dni? Nedelje v postnem času so izvzete od posta — in teh je šest. Torej res ostane kar točno 40dni med pepelnico in veliko nočjo.

Prve štiri nedelje v času 40danskega posta imajo zgolj številke: prva postna, druga postna... Peta je "tiha" nedelja, šesta "cvetna", za njo pride "veliki teden". Zdaj bolj in bolj uvajajo naziv: SVETI TEDEN.

V "svetem tednu" tik pred veliko nočjo se že nekaj let zlasti zadnje tri dni vršijo po cerkvah na novo uvedena starodavna opravila, ki so jih nekaj stoletij opuščali.

Kdor bi želel spremljati Cerkev in njena opravila tiste dni, naj piše na MISLI po knjižico, ki ima v našem jeziku vse pojasnilo in molitve: VELIKI TEDEN. Stane s poštnino vred 6 šilingov.

S Y D N E Y !

1. Vse postne nedelje ob 4. uri popoldne križev pot v St. Francis cerkvi, Paddington. Lepo vabljeni.

2. Na veliki petek pop. ob 3. uri križev pot v

St. Patrick cerkvi, kjer je navadno slovenski maša. Potem spovedovanje.

3. Na veliko soboto ob 3. uri v isti cerkvi slovenska pridiga in potem spovedovanje.

4. Na velikonočno nedeljo istotam slovenska služba božja ob 10:30 kakor po navadi, pred mašo spovedovanje.

W O L L O N G O N G !

Ta mesec pade vaša (peta v mesecu) nedelja ravno na veliko noč!

Slovenska služba božja v katedrali ob 5. popoldne, pred mašo spovedovanje.

NEW CASTLE — H A M I L T O N

G. dr. Mikula ima na programu, da vas v tem mesecu obišče in boste imeli službo božjo kot je že uvedeno. Bo sporočil podrobnosti pismeno. Verjetno bo to cvetna nedelja.

W A G G A W A G G A

Tudi k vam bo skušal priti g. dr. Mikula v tem mesecu. Bo sporočil s pismenimi obvestili. Odločil se bo najbrž za tiho nedeljo.

B R I S B A N E

Pri vas je pa velikonočni obisk slovenskega duhovnika že tako uveljavljen, da skoraj ni treba posebej napovedovati.

Torej, če Bog da srečo: Na svidenje sredi "svetega tedna", verjetno na veliki četrtek.

ZA VELIKONOČNO SPOVED JE ČAS OD PEPELNICE DO NEDELJE SVETE TROJICE, KI JE TEDEN DNI PO BINKOŠTIH.

Službe božje za Hrvate

Če bi v Sydneyu in okolici kdo naših ne imel priložnosti, da se posluži za spoved obiska slovenskega duhovnika, naj navedemo še nekaj primerov iz programa Hrvatov. Vsak naš človek lahko opravi sv. spoved tudi pri hrvatskem duhovniku:

Fairfield: Vsako prvo nedeljo v mesecu sv. maša ob pol dvanajstih; poprej spovedovanje;

Mt. Druitt: Vsako tretjo nedeljo v mesecu sv. maša ob devetih, poprej spovedovanje;

Warrawong-Cringila: Vsako tretjo nedeljo v mesecu sv. maša ob šestih zvečer; poprej spovedovanje.

M O L I T V E N I K I

Večno življenje" imamo v zalogi v dvojni opremi: v platno vezano stane 1-0-0, v usnje vezano 1-6-0. Lahko takoj postrežemo.

USODNO JABOLKO

IZSELJENSKA ROMANCA S TRAGIČNIM KONCEM

Spisal Jože Maček

I.

MRZLO ZIMSKO JUTRO je pozdravilo Janeza, ko je skočil iz postelje v hotelu na Mt. Buffalo v Victoriji. V vsem poslopju je vladal še jutranji mir, ko je Janez stal že na pragu in pretegoval mišičaste ude. Močne prste si je zaril v lase in prsi so se mu bočile v ostrem jutranjem zraku. Oči so se mu zaiskrile, ko so objele z ivjem pokrite evkalipte in razno avstralsko grmičevje pod njimi. Na uho mu je vablivo udarjalo cingljanje drobnega studenčka, ki je žuborel dober lučaj od hotela in je voda padala iz umetnega zleba v okovano korito. Pešem iz daljnih krajev...

"Prav kakor doma na Gorenjskem", je pomislil Janez.

Da bi pregnal senco domotožja, se je med potjo do studenca vdal fantovski prešernosti in je prav po gorenjsko zavriskal. Mogočno je odmeval njegov juhuhu po avstralskem višavju in privabil k oknu marsikatero radovedno glavo, ki bi drugače ostala še med blazinami. Janez se ni zmenil za zvedave poglede, samozavestno se je umival in prhal predse ob kristalnem studenčku.

Bil je sin gorenjskih gora in z vsem srcem je ljubil goro. Ni hotel prepuščati lepote gorskega sveta zgolj nekaterim izbrancem, če se je le mogel odtrgati od službe, je skočil na Mt. Buffalo, pa naj je bilo poletje ali zima. Vselej je preplezal nevarno steno, čeprav večinoma sam. To je kmalu opravil, potem se je smučal, če je bilo pozimi in goden sneg.

To jutro prav tako. Že slišimo, kako rezko hrešče njegove nakovanke po poti proti umetnemu jezeru. Preko rame ima zvito vrv in za vsak primer mu nekaj klinov zvoni za pasom, zakaj preveč noče tvegati v prezahtevnih stenah, posebno, ko je sam samcat.

Tu pa tam se mu vsuje nagajivo ivje na glavo, pa ga ne moti. Še dobro se mu zdi, tako domače se počuti. Kakor da je ves svet samo njegov, tako mu je pri srcu. Objel bi vso zimsko pokrajino in si jo pritisnil na krepke prsi.

Kar mu udari na uho šibek ženski glas iz goščavja. Prisluhne. Ali je pomota? Ne, v resnici nekaj ženskega kliče na pomoč. Kdo bi mogel biti v tej samoti, razmišlja Janez in nagonsko hiti po stezi za glasom proti umetnemu jezeru. Da, tam se je zgodila nesreča. Samo glava in roki sta gledali dekletu iz vode med ledenimi ploščami. Toliko, da je mogla klicati na pomoč.

Janez si pripaše vrv, drug konec vrže okoli

bližnjega drevesa in se spusti k ponesrečenki. Z levice drži za vrv, z desnico dvigne žrtev iz mrzle vode. Kot gams v planinah se oprijemlje polzke ilovice in kmalu doseže varno mesto. Šele zdaj jo spozna.

"Karen!"

Bila je hčerka avstralskega farmerja prav v bližini Janezovega službovanja. V hotelu je ni bil zapazil, še sanjalo se mu ni, da je v bližini. Sicer jo je pa komaj poznal, Toliko, da jo je videl vsako nedeljo pri maši. Če je nanoslo, sta se kdaj tudi pozdravila. Zdaj mu je nenadoma tako čudno padla v roke.

Pa ni bilo časa razmišljati. Obleka na dekletu je začela ledeneti. Kakor trepetlika je drhtela Karen in govoriti ni mogla. Nič drugega ni kazalo, Janez jo je zavil v svojo vetrovko in jo kot dete odnesel v hotel.

Ko si je dekle na toplem opomoglo, je Janez zvedel, kako se je bila pripetila nesreča. Prejšnji večer je bila Karen pri jezeru in videla, da mu pokriva površino tenak led. Prijelo jo je, da bi se drsala. Spoznala pa je, da led še ni dovolj močan, zato je odložila poskus na jutro. Menda je mislila, da bo jako romantično, če se v zgodnjem jutru čisto sama spusti na led. In je res tako napravila, toda uračunala se je. Na ilovici ji je spodrsnilo, telebnila je na ledeno gladino in s svojo težo prebila led. V hipu je bila v vodi med ledenimi ploščami. Rešilne bilke ni našla, morala je klicati na pomoč. K sreči je bil Janez tedaj že blizu...

Karen je imela dovolj Mt. Buffala za ta dan, zato je želela čim prej nazaj domov. Da bi sama vozila svoj avto, se ni počutila dovolj pri sebi, zato ji je Janez ponudil, da jo odpelje. Pustila sta njen avto v hotelu, dobro zavito v spalno vrečo je Janez položil Karen v svoj avto in sta se odpeljala. Spretno je Janez pobiral ovinke po pobočju hriba in že v zgodnjem dopoldnevu sta zavila na dvorišče Kareninega doma. Janez si je mislil: Zajček mi je danes preskočil pot. Nisem se smučal, nisem plezal, pa ko sem sosedu življenje rešil, je le tudi nekaj.

Celo dekletov oče, bogat farmer in nezaupljiv do novih naseljencev, je bi takega mnenja. Ko je zvedel za ves dogodek, je stisnil Janezu roko in dejal:

"Sosed, če bi vas ne imeli, bi bili danes ob svojo edinko. Hvala vam, rešili ste ji življenje. Tega vam ne bomo pozabili."

II.

Dekletov avto je torej ostal v hotelu na Mt. Buffalu. Oče je hotel takoj poslati ponj, toda Karen je zaprosila:

"Oče, dovoli, da grem sama ponj in vzamem Janeza s seboj, kadar bo imel kaj prostega časa. Tako mu izkažemo vsaj troho hvaležnosti."

Hčerina želja je bila očetu ukaz. Poslala je Janezu besedo, da pojdetja naslednjo nedeljo. Tja se bosta vozila v Janezovem avtu, nazaj vsak v svojem. Janez je bil zadovoljen, celo prav vseh mu je bilo. Brez pomisleka je obljubil. Saj je bila Karen postavno dekle, čedna za oko in srce, le nekoliko preveč se je zavedala, čigava je. Družbe ni iskala, najrajši se je sama podila z avtom po cestah in se je jezila na tiste, ki prepočasi vozijo.

Tisto nedeljo sta se torej po dogovoru odpeljala. Janez je bil zmeren vozač in mu živci niso popustili, če je bil pred njim na cesti kak izreden počasnež. Toliko laže je poslušal duhovitosti, ki so žuborele iz ust prijetne spremljevalke.

"Vidiš, Janez", se je pošalila Karen, "če bi ne bilo te strupene slane in ivja, bi naju danes ne obdajale cvetoče akacije".

Vso pot je opazovala prosto naravo in napravljala duhovite opazke. Pripovedovala je, da ima doma lastno drevesnico, in razlagala, kako ji uspevajo nasadi. Dopovedovala je Janezu, da je bolje gojiti domače grmičje in drevje kot iz tujine uvoženo. Je bolj odporno proti vročini in sploh dosti bolj trajno. Zato imajo doma okoli hiše le avstralsko zelenje, je tudi lepše za ta kontinent, ker je pač svet tako ustvarjen.

Naglo beže obcestna drevesa ob avtu, vozilo požira ravno cesto in se spušča v naročje gora. Prijetna toplota v zaprtem avtu je še po svoje pripomogla k zblizanju med obema potnikoma. Tudi Karen ni čutila nejevolje nad počasno vožnjo.

Cesta se je vzpela in avto je nastopil pot v hrib. Kot baldahin visoka praprot se je nagibala nad vozilo in kot sveče strumni evkapliti so strážili ob straneh. Bister potoček pozvanja v skrivnostno okolico, drobne ptičke se pozibavajo na vejicah domačega grmičja. Drobe in žyrgole pesem v pozdrav ranemu jutru in potnikoma. Umaknile so se bile snegu v višavju, a goram se ne odpovedo.

"Tu je paradiz za ptičke, le poglej, Janez- V dolinah jih je mnogo manj, miru jim tam manj-ka".

"Da, Karen, v gorah še ni civilizacije. Ali naj rajši rečem: vandalizma?"

Oba sta se pomenljivo nasmehnila. Pred njima je zrasel hotel. Bila sta 5000 čevljev nad morjem. Izstopila sta, pustila avto in se napotila proti snežišču. Janezu je prijetno pri srcu.

"Danes je najin dan, Karen, vse bova nadomestila, kar nama je zadnjič ušlo. Naužila se bo-

va planinske lepote."

"Ali se znaš smučati, Janez?"

"Vprašaj ribo, če zna plavati", se ji je pomenljivo nasmehnil.

"Boš naučil tudi mene?"

Kaj lepšega bi ga bila mogla vprašati Karen v tem izvoljenem trenutku?

Snežišče je nudilo sijajen smuk. Trda snežena podlaga je bila pokrita s pršem. Janez se spusti po pobočju in izvaja slalome v brezhibni pozi. Pokazal je dekletu, kaj zna. Ko se je vrnil vesel in razigran, je povabil Karen, naj poskusi, kako se bo počutila na dilcah.

"Kako se je treba držati?"

"Telo ti mora biti v taki drži, poglej. Palice držiš takole, če se nesreča zgodi, ne bo nobene poškodbe. Noge in smuči pa obvladaš takole..."

Potem se je Karen lotila dejanskih poskusov. Kako ji je šlo? Dovolj bo, če zapišem: Vsak začetek je težak...

Ko se je utrudila, je Janez zaključil:

"Za začetek kar dobro. Drugič nadaljevanje. Če boš zmerom tako poslušna učenka, boš nekoč slavna smučarka."

Sonce se je stisnilo za evkalipte, ko sta zapustila snežišče.

V hotelu sta se preoblekla in okrepčala za toliko, da "se pika odere", si je mislil Janez in obžaloval, da tega ni znal po angleško povedati. Kako bi bilo šele potem domače ob avstralskem dekletu...

Zasedeta vsak svoj avto.

"Vodil bom jaz", je Janez odločil, "sicer boš spet drvela vsa divja in obtičala v breznu..."

"Vem, kaj ti je v mislih. Danes bi ne hotel biti več za Samaritana, zato bom res kar ubogala."

"Kakor se vzame", je rekel Janez in sama ni prav vedel, kako bi "vzel".

Srečno sta dospela domov in Janez je ostal pri njih na večerji. Prav nič se ni branil prijaz-

nega povabila, vendar ni dolgo ostal.

"Na svidenje za weekend, Janez!" mu je rekla Karen v slovo.

"Da, tedaj ste spet naš", je oče potrdil.

Janez je z veseljem obljubil.

(Konec pride)

NAD 40 MILIJONOV OGLEDNIKOV

TAKO OGROMNO ŠTEVILO OBISKOVALCEV si je ogledalo lani svetovno razstavo v Bruslju, Belgija. To je gotovo nekaj rekordnega. Ob zaključku razstave so skušali razni ocenjevalci širom po svetu uganiti, kakšen je končni pomen te razstave. Tudi nas to vprašanje zanima.

Pred seboj imamo oceno, ki jo je prinesel mesečnik "Christian Democratic Review" v Londonu. Iz nje posnemamo nekaj zaključkov za naš list MISLI.

Že lani smo poudarili, da razstava vsaj v načelu ni imela trgovskih namenov, ampak je imela geslo: ZA BOLJŠI IN BOLJ ČLOVEČANSKI SVET!

K sodelovanju na razstavi so bile povabljene — belgijska vlada je vabila — vse države sveta brez ozira na to, če so demokracije ali diktature. Odzvale so se tudi komunistične vlade, prav tako se je odzval Vatikan. Zato je bila razstava nad vse pestra in mnogolična.

Razstava ni nudila samo tisoč in tisoč predmetov po raznih prostorih za oko in očudovanje. Vračile so se tudi konference, mednarodna zborovanja, gledališke igre, nastopali so pevski zbori, številni orkestri, narodni plesi, razstave svetovne moderne umetnosti in tako dalje. Pri vsem tem je šlo za to, da bi se narodi med seboj od blizu spoznali in navezali bolj tesno medsebojno sodelovanje.

Ni dvoma, da je v tem smislu razstava v lepi meri dosegla svoj cilj. Na drugi strani je pa ostala in svobodnem svetu precejšnja zaskrbljenost, če ni razstava odprla komunističnim državam preveč na široko možnost, da so iz Bruslja pognale v svet kar najbolj spretno propagando, kakor pač komunisti znajo. Res so pokazali velike reči, da so ogledniki strmeli in občudovali tehnični napredek v Sovjetiji, toda maloko je pomislil na tisto, kar so komunisti — skrili. Celotno priznani ocenjevalci razstave in resni poročevalci so pozabili, da razstava ni imela trgovskih namenov, ampak človečanske. Ob gledanju čudovitih reči iz za železne zavese jim ni prišlo do zavesti, da razstavljene reči spretno prikrivajo resnico o tem, kakšno je vsakdanje življenje v komunističnih deželah v dejanju. Malokdo se je vprašal: Kaj pa ta ogromni tehnični napredek v komunističnih deželah pomeni za boljše

življenje preprostega človeka? Ali niso to le nekatere piramide starodavnega Egipta, ki z vsem svojim veličastvom še danes dokazujejo, koliko je bilo v tedanjem Egiptu — suženjstva? V takih okoliščinah so komunisti prav lahko sprevrgli ves prvotni namen razstave. Kramarili so, trgovali so, prodajali so — vsaj propagando, če drugega ne. In so prepričani, da se jim je razstava bogato izplačala...

Na razstavi je delovalo mednarodno razsodišče, ki je delilo medalje. Večina sodnikov je bilo iz zahodnih svobodnih držav, pa so medalje delili — čudovita velikodušnost! — najrajši komunistom! Najlepšo medaljo so prisodili češkoslovaškim stalinistom, ki so baje s svojim šotorom najbolje pokazali, kaj je pravi humanizem ali človečanstvo! Razsodišče ni pomislilo, da je bila to le namišljena slika človečanstva za železno zaveso, kjer ga v resnici kar nič ni. Res človek ni mogel pričakovati, da bi bila kake nagrade leležna vatikanska sekcija na razstavi, toda bilo je še dosti drugih, ki so vse bolj kazale idejo človečanstva kot komunisti. Toda sodniki so se pač dali komunističnim kramarjem — prodati. Češki komunisti sami so bili začudeni, da so dobili prvo nagrado. Med njimi so se našli taki, ki so izrazili upanje, da bo na češkem nekoč res tako, kot je kazal njihov oddelek na razstavi v Bruslju...

ZA TISTE, KI BEREJO "ŽAR"

Ko je "ŽAR" letos drugič izšel, mu je podpisani poslal spodaj objavljeno pismo, ki ga pa "ŽAR" v svoji tretji številki ni natisnil. Zato naj mu bo dan prostorček v "MISLIH".

POSLANO — DRUGIČ

Gospod urednik "ŽAR-a": —

Nekoliko nejunaško ste že ob prvem odgovoru na moje "Poslano" zaključili razpravljanje o predmetu. Saj ne gre za liberalce in klerikalce, gre za točno in pošteno poročanje v listu. Zato poskušam še z enim Poslanim.

(Konec na ovitku)

LEGENDA O DEKLICI, ki je prerada plesala

Ksaver Meško

(Konec)

CELO STARI IN SICER ZELO ZASPANI in leni muc se je postavil na zadnji nogi in plesal med lonci, burklami, metlami in škafi kakor naj-srečnejši mlad ženin.

"Joj, joj, Bog pomagaj!" je zdihovala deklica in se obupana prijemala za glavo. "Ali sanjam ali je resnica?"

Planila je čez vežo in mimo gospodinje, ki je kar roke od sebe molela in bila od navora vsa zardela v lica. Zbežati je hotela iz začarane hiše. Kar ji pri vratih priplešeta naproti gospodar in hlapec. Ne da bi rekel kateri besedico ali se kako zmenil zanjo, zaplešeta mimo nje v vežo in v veži naokrog, da je bilo, kakor bi se gospodar, gospodinja in hlapec v divjem teku podili in lovili, a se ne bi mogli dohiteti.

"Jaz nesrečnica, kaj sem storila-" je jokala deklica. "Ah, zdaj vem: tista tujca sta mi rekla, naj si kaj želim, kadar pridem domov, pa se mi bo izpolnilo. In se mi je moja nespametna želja res izpolnila! O jaz uboga!"

V resnici se je razjezila v mislih na tuja moža. "Tako sta mi ta vagabunda poplačala mojo do-broto, moje sladkorčke in piškote. Naj ju le do-bim —"

"Kaj pa bo, če naju dobiš?" je prijazno, milo vprašal mlajši tujec, ki je prav tedaj stopil na prag.

Deklica se je še bolj zmedla, ko ji je nezna- nec tako nepričakovano razodel njene misli. Ven- dar je bila še prav huda in je kar naravnost po- vedala:

"Pošteno bi vaju oštela. Ali je to za mojo do- broto, za sladkorčke in sladko pecivo? Vidva —"

"Vagabunda, kajne?" je spet z usmiljenim glasom izgovoril njeno misel tujec. "Glej, za tvoj ples je to, deklica. A da se ne boš več jezila, naj nehajo plesati."

Kar namah so se ustavili vsi trije, gospodar, gospodinja in hlapec. Tudi v kuhinji je v trenutku zavladala popolna tišina.

In kakor ne bi o minulem nenavadnem in ne- prijtnem dogodku prav nič vedeli, so mirno in pri- jazno sprejeli popotna moža.

"V sobo sedita — oče, pojdi ti z njima", je povsem vsakdanje govorila gospodinja. "Jaz takoj pripravim kaj toplega."

Deklica je bila ves večer zmedena in nekako povsem izgubljena. Tujcev se je ogibala. Sicer pa je imela dovolj opravkov pri živini. Ko je opra- vila in so šli večerjat, sta bila popotnika že v kamrici. Da sta silno utrujena, sta tožila, ko jima

je gospodinja prinesla večerjo, in bi rada šla brž počivat. Gospodar in gospodinja sta jima pokazala sobico, želeli so si lahko noč in gosta sta legla.

Bila pa je ta sobica tik kamrice, kjer je spala deklica. Samo stena iz desk ju je ločila.

Deklica ni mogla zaspiti, tako je bila razbur- jena od dogodkov tega večera. In venomer jo je razburjala misel: Kdo le sta ta tuja moža?"

Kar je zaslišala skozi steno glas starejšega: "Gospod, pa bo ta deklica prišla k nam v ne- besa?"

"Kako, ko pa vedno pleše!"

"Saj tudi moli. In tudi sicer ni napačna."

"Že, že. A s plesom vse drugo pokvari."

"Pa vendar, Gospod. Imej usmiljenje z njo. Glej, dobra nama je bila. Pot nama je pokazala, sladkorčke in pecivo nama je dala, ko ji je bilo to vendar tako pri srcu kot drag spomin."

"Ker prosiš ti zanjo, Peter, naj bo! A plesa se bo morala odvaditi!"

"O Marija!" se je prestrašila deklica, "sam Gospod in apostol Peter sta. Zato ta čudež s ples- om!"

Pa se je po prvem začudenju ojunčila, potr- kala z roko na steno in dejala:

"O ljubi Gospod Jezus, saj ne bom več plesa- la, samo v nebesa me vzemi!"

"Pa te bom, dete," je zaslišala mili in usmilje- ni glas mlajšega in sladko ji je postalo pri srcu, da bi od veselja zajokala. "A zdaj zaspí, jutri te čaka delo."

Da sama ni vedela kdaj, je deklica zaspala.

Ko se je drugi dan zbudila, popotnikov ni bi- lo več v hiši. Navsezgodaj sta se bila poslovila od gospodarja in gospodinje, češ da za hlada laže hodita, in sta odšla.

Deklica ni nikomur povedala, kdo sta bila tujca. Bila pa je od tega dne vsa spremenjena. Ni hodila več na ples, pač pa več v cerkev. In če so prišle kdaj skušnjave ter jo vabile na ples, je šla v svojo spalnico, potrkala na steno, kakor bi Gospod in Peter še ležala v drugi sobici, in za- prosila:

"Ljubi Gospod Jezus, ne bom več plesala, sa- mo v nebesa me vzemi."

In postalo ji je lahko in sladko pri srcu, kakor bi spet slišala skozi steno glas Gospodov:

"Pa te bom, dete, pa te bom."

"ŽIVE KLIČEM"

Spis pod tem naslovom v decemberski številki MISLI je izpod peresa slovenskega pisatelja Josi- pa S t r i t a r j a. Objavil ga je v svojem (Dunajskem) ZVONU v priznanje svojemu prija- telju, tudi pisatelju, Levstiku.

Mi smo objavili samo uvodne besede. Tako j naslednji stavek v spisu se glasi:

To je naš Fran Levstik!

1. Črke manjkajo

M a t i
I v a n
S i l a
L u n a
I h t a
B r a t
E n a k
R o k a
E t n a
M u l a

2. Kitica

ZVONIMIR HRIBAR

3. Računska (poslala Ivanka študent)

Zadnji otrok je dobil jabolko s koškom vred, torej je eno ostalo v košku.

Stoprocentno je vse tri rešila Fanica Lasič v Vic. Dobi nagrado.

Bolj ali manj posrečene rešitve so poslali še: Jože Kristan, Danila Bole, Angela Židan, Mirko Vesel, Jaka Natič, Milica Ribič, Velimir Petek.

NOVE UGANKE

1. Slovenščina

Mož je včasih vihal nos, ko mu je žena postavila jed na mizo. Ona si ni gnala k srcu, vselej mu je rekla iste besede — 12 jih je bilo — pa sta bila zgovorjena.

Otroci so znali slovensko govoriti, brati ali celo pisati jih starša nista učila. Nekoč je odšla mati z doma in je morala očetu pripraviti večerjo starejša hči. Ker je tudi ona odšla, preden se je oče vrnil, mu je pustila listek z besedami:

“Chachesh yast yaprow chipanachish paco karchish”

Zapisala je torej materine besede — po svoje. Katere so?

2. Na videz težko vprašanje

Kje so že danes tiskane vse besede, ki jih boste videli in brali v MISLIH za mesec april?

3. Besedna skrivalnica

SLONOKOSTENA, to je dolga beseda. V njej je skrita cela dolga vrsta krajših besed, ki so vse slovenske. Jurij jih je izkopal iz nje nič manj ko 50! Včasih je črke preskočil, na primer za besedo “nos”. Drugič jih je premetal ali pa tudi “ritenski” bral. Na primer za besedo “kol”. Včasih je zloge zamenjal, na primer za besedo “enakost”. Zdaj imamo torej že tri. Če se potrudiš, jih lahko dobiš vsaj 35. Napiši jih in pošlji, tako postaneš kandidat za nagrado.

Prav veseli me, da ste v svojem odgovoru navedli besede nadškofa dr. Mannixa doslovnio. Zdaj vsak sam lahko vidi veliko razliko med njegovimi resničnimi besedami in onimi, ki mu jih je pripisal v svojem članku g. M.A. Škoda, da niste tega napravili že takrat, ko ste sporni članek uvrščali v svoj list.

Veseli me, da “se ne spuščate v razglabljanje, ali... je (nadškof Mannix) hotel... napraviti volilno propagando za D.L.P.” Škoda, da niste napravili tega sklepa pred objavo članka, ki je trdil, da je nadškof proglasil: D.L.P. je “za vse katoličane edino zveličavna stranka.” (Le zakaj ne tudi za vse protestante, saj je dr. Mannix omenil te isti sapi s katoličani, kot vidimo v njegovi izjavi?)

Veseli me, da ste navedli besede dr. Rumble-a v Sydneyu. Pravilno je povedal, da nadškof Mannix ni agitiral za D.L.P. “z vsem poudarkom svoje cerkvenega dostojanstva”, kot je trdil sporni članek, ampak je le izrazil svoje osebne poglede na volitve. Dr. Rumble je povedal to zato, ker se tudi v Sydneyu nekateri napačno razumeli nadškofov proglas, pa preden so poročali kaj takega kot pozneje ŽAR, so vprašali za pojasnilo dr. Rumble-a. Škoda, da ste Vi poiskali to pojasnilo šele potem, ko je bil članek g. M.A. že v javnosti in moje “Poslano” v Vašem urednistvu.

Veseli me, da ste navedli tudi besede pomočnega nadškofa Simondsa, ki je v svoji božični poslanici v zelo izbranih diplomatskih besedah povedal, da se ni strinjal z izrabljanjem kardinalovega imena za volilni kapital od strani A.L.P., ker je tako bila Cerkev brez svoje krivde “potegnjena v ostro politično prerekanje”. Videti je sicer, da ste Vi Simondsove besede, povite v diplomatskem jeziku, nekoliko napačno tolmačili, pa to ni tako hudo.

“MISLI” so res kritizirale videmskega nadškofa, kakor pravite. Posnele so poročilo po virih, ki jih nihče ni ovrigel. Niso pa pripisale onemu nadškofu besed ali dejanj, ki jih v resnici ni bilo.

Priznam, da ste se v svojem odgovoru po svoji časnikarski spretnosti zelo potrudili, da bi speljali zadevo v drugo smer, zato z najboljšo voljo sprejemam vse, kar ste napisali na moj osebni naslov. Vendar ostane eno: Če bi bili v spornem članku navedli razglas dr. Mannixa tak, kot je bil, ne pa ponarejen pod peresom g. M.A., bi ne bilo prišlo med nami do teh ostrin. V tem grmu je tičal zajec in še danes nemoten tiči. Z vsa spretnostjo svojega odgovora, pa naj bo “z enakovrednim merilom” ali drugačnim, ga niste mogli prepoditi.

Toda upajmo, da v prihodnje taki grmi ne bodo več rasli na straneh Vašega lista. — Lep pozdrav

P. Bernard Ambrožič
slovenski kaplan.